

İLKELER VE BAZI PROGRAM ÖĞELERİ BİLDİRİSİ ENTERNASYONEL KOMÜNİST LİGA (DÖRDÜNCÜ ENTERNASYONALİST)

EKL İlkeler Bildirisine Önsöz	1	7. Revizyonizmin Burjuva Temeli.....	11
1. Dünya Sosyalist Devrimi ve Enternasyonel Komünist Liga (Dördüncü Enternasyonalist)...	3	8. Emperyalist Savaşa Karşı Mücadele	11
2. Proleter Önderlik Krizi	3	9. Ulusal Sorun ve Tüm Ulusların Kendi Kaderlerini Tayin Hakkı.....	12
3. Rus Devrimi'nin Partisi Biziz	4	10. Sömürge Devrimi, Sürekli Devrim ve "Gerilla Yolu".....	12
4. Enternasyonel Komünist Liga'nın (Dördüncü Enternasyonalist) Kuramsal ve Tarihsel Kökenleri.....	7	11. Halk Cephesi: Bir Taktik Değil, Suçların En Büyüğü.....	13
5. Sosyalist Devrimin Uluslararası Karakteri	9	12. Devrimci Parti: Programı, Örgütlenmesi ve Disiplini	14
6. Tüm Ezilenlerin Savunulmasında İşçi Sınıfının Öncü Rolü.....	9	13. Tarihi Değiştirmek İçin Müdahale Edeceğiz!.....	15

EKL İlkeler Bildirisine Önsöz

Enternasyonel Komünist Liga'nın (Dördüncü Enternasyonalist) 2010'un sonlarında düzenlenen Altıncı Konferansı, 1998'de Üçüncü EKL Konferansı tarafından benimsenen EKL "İlkeler ve Bazı Program Öğeleri Bildirisi"ne birkaç değişiklik yapmaya oy verdi. Bunları Bildiri'nin revize edilmiş bir baskısı yerine önsöz şeklinde sunarak, devrimci işçi hareketinin tarihi belgelerine gerekli uzantı veya katkıları ele almada, Marksist öncüllerimizin uygulamalarını takip ediyoruz.

Değişikliklerin en önemlisi, 2007'de Beşinci EKL Konferansı tarafından benimsenen kapitalist devletin yürütme makamlarına aday olmayı ilke olarak reddetme tutumudur. Bu İlkeler Bildirisi'ndeki Madde 11'de ifade edilen tutumun mantıksal uzantısıdır: "(Lenin'in 'burjuva işçi partileri' olarak tanımladığı) reformist işçi partileri tarafından kurulan parlamenter hükümetler (örneğin, Britanya'daki İşçi Partisi'nin çeşitli hükümetleri), kapitalist yönetimi idare eden kapitalist hükümetlerdir." Reform ile devrim arasındaki temel fark burjuva devletine karşı tavidir, yani var olan devlet aygıtının ele geçirilip işçilerin çıkarına idare edi-

lebileceğine dair reformist görüşe karşı kapitalist devlet aygıtının proleter devrim aracılığıyla kırılıp parçalanması gerektiğine dair Leninist anlayış. Marksistler muhalefet olarak burjuva parlamenter kuruluşlara aday olabilirler ve bunlarda hizmet verebilirler ve konularını devrimci propaganda platformu olarak kullanmaya çalışabilirler. Fakat yürütme makamları seçimlerine aday olmayla ilgili sorun şudur ki—2007'ye kadar yaptığımız gibi, seçilirse bu mevkileri kabul etmeyeceğimizi önceden bildirmemize rağmen—egemen ve reformist devlet anlayışına meşruluk kazandırmaktadır. "Kahrolsun Kapitalist Devletin Yürütme Makamları! Marksist İlkeler ve Seçim Taktikleri" (*Spartacist* [İngilizce baskı] No. 61, İlkbahar 2009) adlı makalemiz bu anlayışın tarihsel gelişimini ayrıntılı bir şekilde açıklamıştı ve Leninist ile Troçkist atalarımızın, kısmen Komünist Enternasyonel'in (KE) 1920 İkinci Kongresi'nde parlamentarizm sorunu üzerindeki kısmi ve karmakarışık tartışmalardan kaynaklanan uygulamalarından nasıl farklı olduğuna işaret etmişti. Beşinci EKL Konferansı belgesinin belirttiği gibi: "Yürütme makamları seçimlerine katılmaya karşı olma tutumunu benimserken, aslında Üçüncü Enternasyonel'in kurucu

Declaration of Principles and Some Elements of Program—International Communist League (Fourth Internationalist)

February 1998, Turkish translation August 1999. Reprinted July 2013

ABD\$1
Avustralya.....\$1

Britanya 50p
Euro Bölgesi ..€1

GüneyAfrika...R2
Japonya¥100

Kanada\$1
Meksika.....\$3

Polonyaz1 1

belgeleri olan Lenin'in *Devlet ve Devrim* ile *Proletarya Devrimi ve Dönek Kautsky*'deki mantığın doğal bir çıkarımı olarak görülmesi gerekeni tanıyıp sistemleştiriyoruz.... Böylece KE'in ilk dört Kongrelerinin kuramsal ve program niteliğindeki çalışmalarını tamamlamaya devam ediyoruz."

Bildiriye yapılan ikinci katkı, Çin, Kuzey Kore, Vietnam ve Küba'nın yanı sıra, geri kalan bürokratik olarak deforme işçi devletlerinden birisi olarak Laos'un da dahil edilmesidir. Vietnam Savaşı sırasında, küçük burjuva pasifizmin (şiddet karşıtlığının), sınıfsal işbirliğin ve Stalinist milliyetçiliğin her türüne karşı olarak şu çağrıda bulunduk: "Tüm Çinhindi Komünist Olmalı!" 30 Nisan 1975'te Saigon'un (Kuzey) Vietnam Demokratik Cumhuriyeti ile Güney Vietnam Ulusal Kurtuluş Cephesi güçleri tarafından ele geçirilmesi Vietnam Devrimi'nin ABD emperyalizmine ve onun Güney Vietnam'lı burjuva/toprak ağa kukla rejimine karşı zaferi anlamına geldi. Stalinistlerin önderliğini ettiği, köylülere dayalı Pathet Lao gerilla isyancıları birkaç hafta sonra Laos'ta devlet gücünü ele geçirince Spartakist Liga/ABD'nin gençlik basınında şöyle yazdık: "Hakim feodal ve hatta feodal-öncesi kabile üretim ilişkileriyle, Stalinistler tarafından kurulan bir Laos devleti, daha gelişmiş komşu Vietnam ve Çin deforme işçi devletlerine dayanmaya ve onların toplumsal karakterlerini edinmeye eğilimli olacaktır" (*Young Spartacus* No. 33, Haziran 1975). Ancak biz, daha sonraki yıllarda, Laos'un bir deforme işçi devleti olduğu, ve Çinhindi devriminin zaferinden beri böyle olduğu, anlayışını derlemede başarısız olduk. Laoslu komünistler Vietnam'dakilerle her zaman yakın ilişkiler içerisinde olmuşlardır. İktidara gelince, Laoslu Stalinistler görece olarak daha güçlü ve ekonomik açıdan daha gelişmiş Vietnam deforme işçi devletiyle birlikte ve onun etkisi altında proleter mülkiyet biçimlerine dayalı bir rejim kurdular.

Ekim Devrimi'nin memleketi olan Sovyetler Birliği'nde kapitalist karşıdevrime karşı mücadelenin merkezî önemini doğru bir şekilde vurgulayarak, Bildiri'deki Madde 3 1989-90'da "Almanya'nın devrimci yeniden birleşmesi için etkin müdahalemiz"e işaret ediyor. Batı Almanya ile kapitalist yeniden birleşmenin son tahlilde yükselen güçlerine karşı proleter politik devrim mücadelemiz akımımızın tarihindeki en büyük ve en aralıksız müdahalesini oluşturdu. EKL'nin 1992 İkinci Konferans belgesinde Demokratik Almanya Cumhuriyeti [Doğu Almanya] müdahalesi üzerindeki değerlendirmemizde belirttiğimiz gibi (*Spartacist* [İngilizce baskı] No. 47-48, Kış 1992-93): "Güçler dengesizliği tarafından şekillendirilmesine rağmen, aslında EKL'nin politik devrim programı ile Stalinistlerin teslim ve karşıdevrim programı arasında bir yarışma vardı."

Ayrıca burada, İlkeler Bildirisi'ndeki birkaç izlenimci ifadenin daha önce derlenmiş düzeltmelerini özetleme fırsatını da değerlendiriyoruz. Madde 3'te "Çin'de 'piyasa reformları' karşıdevrimi"ne atıfta bulunmamız, bu tür reformların ortaya konulmasını kapitalist karşıdevrimin eşliğinde olmakla karıştırıyor. Aynı şekilde, Çin'deki Stalinist bürokrasi "devlet endüstrisinin tümünden yıkılmasını dört gözle beklemekte ve böylece deforme işçi devletinin planlı eko-

nomisinden arta kalanının da yok edilmesini gündeme getirmektedir" görüşünü ileri sürdük. Aslında, kapitalist mülkiyetin büyük hücumlarına rağmen, Çin hala ekonominin endüstriyel ve mali özünün kolektifleştirilmiş, devlete ait mülkiyete dayalı olduğu deforme bir işçi devletidir. Toplumsallaştırılmış mülkiyetin üzerinde duran ve kırılğan, parazit bir kast olan Stalinist bürokrasi kapitalizmin soğukkanlılıkla, yavaş yavaş yukarıdan restorasyonunu yerine getirme gücünden yoksundur. Fakat er ya da geç bürokrasi parçalanıp kapitalist restorasyon veya proleter politik devrim seçenekleri doğrudan doğruya ortaya atılacaktır.

Bildiri (Madde 7'de) Sovyet-sonrası dönemde merkezci, anarşist ve sendikacı akımların önemini de abartıyor. 1934'te Troçki "Merkezilik ve Dördüncü Enternasyonel"i yazdığına işçi hareketinde Büyük Bunalım'dan kaynaklanan radikalleşme ve 1933'te Hitler'in iktidara yükselişi karşısında Stalinist Komintern'in iflası sosyal-demokratik partilerde kayda değer sol-merkezci akımlar yarattı. Aksine, şu anki politik yelpazede klasik anlamda merkezci olan, yani reformizmden sola kopan veya devrimcilerden sağa, reformizme kopan, politik hareket içinde örgütler çok azdır. Ağırlıklı olarak, bugün soldaki muhaliflerimiz tasdikli reformistlerdir, enternasyonel devrimci işçi hareketinin muhalifleri.... Aynı şekilde, aslında küçük-burjuva liberaller olan günümüz anarhistlerinin politik imzası Stalinizm ile sosyal demokrasinin parlamentarist ve sınıfsal-işbirlikçi ihanetlerine karşı iğrenme değil, fakat tutkulu anti-komünizmdir. Ne de bugün işçi hareketinde, Rus Devrimi zamanında olduğu gibi, gerçekten anti-parlamentarist, devrimci sendikalist bir akımı andıran birşey vardır.

Son olarak, "Bolşevik Parti'nin Troçki'nin sürekli devrim kuramının Ekim Devrimi'nce doğrulandığını açık bir şekilde kabul etmemiş olması ve 'demokratik işçi köylü diktatörlüğü' sloganını açık bir şekilde reddetmemesi, daha sonra, (örneğin, Stalin gibi) kendilerini Bolşevik 'eski muhafızlar' olarak gösteren güçlerin Troçki'ye saldırmalarında aracı oldu" (Madde 10) demenin biraz yanıltıcı ve tarih dışı olduğunu belirtiyoruz. Birinci, Lenin'in önderliği dönemi boyunca devrimin Troçki'nin sürekli devrim kuramıyla ve Lenin'in 1917 Nisan Tezleri'nde öne sürdüğü bu kuramla uyuşan perspektifiyle uyumlu bir şekilde gerçekleşmiş olduğu genellikle kabul ediliyordu. Üstelik, devrimcilerin doğru bir kuramı sırf sistemleştirmeye daha sonra gerici dönemlerde revizyonizme bir "hattı" kapatabileceklerini sanmak idealisttir. Troçki'nin daha sonra *Stalin Sahtekarlık Okulu*'nda açıkladığı gibi, tutucu, bürokratik "Eski Muhafızlar" 1924'te "Troçkizm"e (yani Ekim'in enternasyonel ilkelere) saldırılarını başlattıklarında, ne kendisinin ne de Lenin'in 1917'de yazdığı veya yaptığı hiçbir şey onlara engel olmadı. Troçki daha sonra şunu belirtti: Termidorecu gericilik "Muhalefeti, partiyi ve Lenin'i fikirler ve savlarla değil, fakat kendi toplumsal ağırlığı ile yenilgiye uğrattı. Bürokrasinin koca kıcı devrimin başına ağır bastı" (*İhanete Uğrayan Devrim* [1936]).

Bir zamanların Stalinistleri ve diğer revizyonistlerinden ve günümüzde internetin sanal gerçekliğine rahat bir şekilde yerleşerek değişen fırsatçı iştahlarına

uymak için çelişkili programatik konuları ve hatta sözde prensipleri sırayla döndürerek onlara katılan sayısız amatörler ve politik haydutlardan farklı olarak gerçek Marksistler devrimci sürekliliğe ve programatik tutarlılığa değer verir. Bu yüzden EKL, soldaki örgütlerin arasında tek olarak önceki yayınlarımızı kaplanmış ciltler halinde hazır bulunduruyor. Sonraki

deneyim ve yeni araştırmalar ışığında önceki görüşlerimizi yetersiz veya yanlış oldukları için geliştirdiğimizi veya reddettiğimizi doğrudan ve açıkça belirtmeye çalışıyoruz. Bu yaklaşım enternasyonal proletaryanın kolektif hafızasının bekçileri olarak hareket etme sorumluluğumuzun ayrılmaz bir parçasıdır.

—Aralık 2010

1. Dünya Sosyalist Devrimi ve Enternasyonal Komünist Liga (Dördüncü Enternasyonalist)

Enternasyonal Komünist Liga (Dördüncü Enternasyonalist), işçi sınıfının sosyalist devrimler aracılığıyla dünya çapında zafere ulaşmasında ona önderlik etmeyi amaçlayan demokratik-merkeziyetçi bir enternasyonalin ulusal seksiyonlarını oluşturacak Leninist partiler kurmaya kendini adanmış proleter, devrimci ve enternasyonalist bir tandandır.

Yalnızca proletarya, politik iktidarı ele geçirerek ve bir dünya sistemi olarak kapitalizmi yıkarak, sömürüyü ortadan kaldırmanın ve dünya ekonomisinin üretici güçlerinin büyümesi ile ulusal devlet bariyerleri arasındaki çelişkiyi çözenin temelini atabilir. Kapitalizmin modern sanayi ekonomisini yaratmak olan ilerici tarihsel rolünü yerine getirmesinden bu yana fazlasıyla uzun zaman geçmiştir. Egemenliklerini sürdürürebilmek için ulusal kapitalist sınıflar, Sovyetler Birliği'nin yıkılmasından bu yana yoğunlaşan ulusal, etnik ve ırksal ayrımları sömürmek zorundadırlar. Birbirine düşman emperyalist güçler ve rakip bloklar, eski sömürge dünyası halklarını ve hala sömürgeci köleliğin boyunduruğu altında olan halkları artarak ezmek, dünya kitlelerini yoksullaştırmak, düşen kar oranını desteklemek üzere dünya piyasalarını korumak ve yeniden paylaşmak için ardı ardına savaşlara girmek, ve ortaya çıktığı yerde işçilerin devrimci mücadelelerini ezmeye çalışmak zorundadırlar. Burjuvazi, sınıf egemenliğini sürdürmenin nihai çılgınlığıyla insanlığı nükleer holokosta veya eşi benzeri görülmemiş vahşilikteki diktacı bir baskı altına itmeye duraksamayacaktır.

Diğer yandan, proletaryanın dünya çapında zaferi akla hayale gelmeyecek bir maddi bolluğu insanlığın gereksinimlerini karşılamak üzere hizmete açacak, sınıfları ortadan kaldırmanın, cinsiyet üzerine kurulu toplumsal eşitsizliği yok etmenin ve ırk, ulus ve etnikliğin toplumsal önemini yitirmesinin temelini atacaktır. İnsanlık ilk kez tarihin dizginlerini eline alacak ve kendi yaratılışını, toplumunu kontrol altına alacaktır ki bu insan potansiyelinin akla hayale gelmeyecek özgürleşmesi ve uygarlığın heybetle ileriye sıçrayışıyla sonuçlanacaktır. Ancak o zaman toplumun özgürce gelişmesinin koşulu olarak her bireyin özgürce gelişmesi olanaklı kılınacaktır. Isaac Deutscher'ın "Sosyalist İnsan Üzerine" (1966) başlıklı söylevinde belirttiği gibi:

"Sosyalizmin insanlığın tüm sorunlarını çözeceğini iddia etmiyoruz. İlk aşamada insan ürünü olan ve insanın çözebileceği sorunlarla mücadele ediyoruz. Örneğin, Troçki'nin insanın yakasını bırak-

mayan üç temel trajediden söz ettiğin—açlık, seks ve ölüm—hatırlatabilir miyim. Açlık, Marksizm'in ve çağdaş emekçi hareketinin üstesinden gelmeye çalıştığı düşmandır.... Evet, ölüm ve seks sosyalist insanın peşini yine bırakmayacaktır; fakat onun bunlarla bile başa çıkmaya bizden daha hazırlıklı olacağından eminiz."

2. Proleter Önderlik Krizi

İşçi sınıfının zafere ulaşmadaki başarı veya başarısızlığı, mücadele eden kitlelerin örgütlenmesine ve bilincine, yani onların **devrimci önderliğine** bağlıdır. Devrimci parti, emekçilerin zafere ulaşması için onların vazgeçilmez silahıdır.

Egemen sınıf, zor kullanım araçları üzerindeki tekeli, hakim siyasi ve bürokratik aygıtı, muazzam varlık ve bağlantıları emri altında bulundurmaktadır; eğitim, kitle medyası ve kapitalist toplumun tüm diğer kurumları da onun kontrolü altındadır. Böyle bir güce karşı işçi devleti ancak, görevlerinin tam olarak bilincinde olan, bunları gerçekleştirmek için örgütlenmiş, ve kazanımlarını hakim sınıfın karşıdevrimci şiddetine karşı savunmaya kararlı proletarya tarafından kurulabilir.

İşçi sınıfı, politik bilinç edinerek, yalnızca kendinde bir sınıf olmaktan çıkar, devlet gücünü ele geçirme ve toplumu yeniden düzenleme görevinin bilincinde, kendisi **için** bir sınıf olur. Böylesi bir bilinç işçilerin günlük sınıf mücadeleleri sürecinde kendiliğinden oluşmaz; bu bilinç onlara devrimci parti tarafından götürülmelidir. Dolayısıyla proletaryaya gerçek durumu hakkındaki bilinci aşılıyarak, onu sınıf mücadelesinin tarihsel dersleriyle eğiterek, gittikçe derinleşen savaşımarda sertleştirerek, yanlısalarını yıkarak, devrimci azmini ve özgüvenini çelikleştirerek ve iktidarı ele geçirme yolunda önünde duran tüm güçleri devirmek için örgütleyerek, onu yeterli politik güce dönüştürmek devrimci partinin görevidir. Bilinçli bir işçi sınıfı tarihteki belirleyici güçtür.

Öncü bir parti oluşturma ve kaçınılmaz olan devrim krizlerine hazırlamak üzere bu partinin devrimci keskinliğini bileme görevinin vazgeçilmez doğası emperyalist çağda vurgulanmıştır. Troçki'nin "*Lenin'den Sonra Üçüncü Enternasyonal*" (1928) yapıtında işaret ettiği gibi:

"Çağımızın devrimci karakteri, devrimin başarılmasına, yani belirli her anda iktidarın ele geçirilmesine olanak vermesinde yatmaz. Onun devrimci karakteri, derin ve keskin dalgalanmalardan ve varolan devrimci durumlardan ani ve sık dönüşümlerden oluşmaktadır.... Bu, taktiklerin aksine, devrimci stratejinin tüm öneminin kaynaklandığı yegane nedendir. Parti ve parti önderliğinin yeni önemi de yine buradan kaynaklanmaktadır.... (Bugün) siyasi durumdaki Sola doğru her yeni

keskin dönüş, kararı devrimci partinin eline bırakır. Devrimci parti kritik durumu kaçırırsa, zıttına döner. Bu koşullar altında parti önderliğinin rolü olağanüstü bir önem kazanır. Lenin'in iki veya üç günün uluslararası devrimin kaderini kararlaştırılabileceğine dair ifadesi, İkinci Enternasyonel çağında akla sığmayabilirdi. Bizim çağımızda ise bu sözler, aksine, yalnızca fazlasıyla doğrulanmış ve Ekim istisnası dışında, hep olumsuz bir şekilde doğrulanmıştır.”

3. Rus Devrimi'nin Partisi Biziz

1917 Rus Ekim Devrimi, proleter devrim hakkındaki Marksist öğretiyi kuramsal alandan çıkardı ve onu, proletarya diktatörlüğü aracılığıyla emekçilerin egemen olduğu bir toplum yaratarak gerçeğe dönüştürdü. Bolşevik partinin önderliğinde *Rusya'da* yapılan proleter devrim yalnızca *Rusya için* yapılmadı. Devrimci Marksistler için Rus Devrimi, emeğin sermayenin dünya çapındaki egemenliğine karşı zorunlu olarak enternasyonel olan mücadelesinin ilk hamlesiydi. Lenin'in Bolşevikleri, proleter devrim en acilen Almanya olmak üzere ana kapitalist ülkelere yayılmazsa, Rusya'da izole edilmiş proletarya diktatörlüğünün uzun süre varlığını sürdürmeyeceği anlayışıyla kapitalist zinciri en zayıf halkasında kırdılar.

Fırsatlar çoktu fakat, Rusya dışındaki yeni devrimci partiler bunları yakalayamayacak kadar çok yeni, yani güçsüz ve politik olarak olgunlaşmamışlardı. Avrupa'da, özellikle de Almanya'da, Sosyal Demokrasi, burjuva düzeninin yeniden sağlanmasında kapitalistlere yardım ederek ve Ekim Devrimi'ne karşı düşmanlıklarında onlarla birlik olarak, burjuva efendilerine hizmet etti. Avrupa dışında, daha az gelişmiş uluslarda ve bölgelerde ise Bolşevizm'e karşı başlıca ideolojik engel ve güç milliyetçilikti.

Emperyalist kuşatmanın baskısı, Rus işçi sınıfının İç Savaş'ta harap edilmesi ve Rus Devrimi'nin uzun izolasyonu, 1923-24'te Stalin'in başını çektiği bürokratik bir tabakanın—Troçki tarafından “Sovyet Termidoru” olarak tanımlanan bir karşıdevrimle—politik iktidarı gasp etmesini olanaklı kıldı. Stalinist bürokrasi, dejenere olmuş Sovyet işçi devletinin proleter mülkiyet biçimlerine temellendiği ve ayrıcalıklarının bunlardan elde ettiği halde, kendisini bu mülkiyet biçimlerini dönülmez bir şekilde savunmaya adanmıştı. Stalin'in, Kremlin bürokrasisinin ulusal olarak sınırlı çıkarlarını yansıtan “tek ülkede sosyalizm” “kuramı”, Komünist Enternasyonel'i dünya devriminin aracı olmaktan çıkarıp yeni bir engele dönüştürdü.

Stalin'in “tek ülkede sosyalizm”i, Marksizm'in temel ilkelerinin reddedilmesiydi. *Komünist Manifesto* (1848) “Bütün ülkelerin işçileri, birleşin!” diyerek sona erer. 1848 Devrimleri modern çağın açılışının habercisiydi—burjuvazi, kapitalist yönetimi artık tehdit edici olarak gördüğü proletaryanın karşısında, irticayla işbirliği yaptı. Engels'in “Komünizmin İlkeleri”(1847) başlıklı yapıtında yazdığı gibi:

“**Soru 19:** Bu devrimin yalnızca tek bir ülkede gerçekleşmesi olanaklı mıdır?”

Yanıt: Hayır. Büyük ölçekli sanayi, bir dünya piyasası yaratarak, şimdiden yeryüzündeki tüm halkları ve

özellikle de uygar halkları öyle birbirine bağlamıştır ki her halk, bir diğerine olanlara bağımlıdır. Dahası, tüm uygar ülkelerde büyük ölçekli sanayi toplumsal gelişmeyi öyle bir şekilde aynı düzeye getirmiştir ki, tüm bu ülkelerde burjuvazi ve proletarya toplumun belirleyici iki sınıfı olmuş, aralarındaki savaşım ise günün ana savaşımı haline gelmiştir. Dolayısıyla komünist devrim yalnızca ulusal bir devrim olmayacaktır.... Bu evrensel bir devrimdir ve dolayısıyla dünya ölçeğinde olacaktır.”

Stalin'in ulusal oportünizmine karşı olarak Troçki'nin Sol Muhalefet'i, Bolşevik Devrimi'ni canlandıran özgül Marksist program üzerine kurulmuştu. Sol Muhalefet, Rus Devrimi'nin ihanete uğramış fakat henüz yok edilmemiş kazanımlarını korumak ve yaymak için mücadele etti. Rus Devrimi'nin dejenerasyonu, Stalinist bürokrasinin ikili karakteri ve Sovyet toplumunun patlamaya hazır çelişkileri üzerine yaptığı keskin çözümlemesinde (*İhanete Uğrayan Devrim*, 1936) Troçki, seçenekleri sert bir şekilde ortaya koydu: “Bürokrat mı işçi devletini yiyip bitirecek, yoksa işçi sınıfı mı bürokrasiyi temizleyecektir?” Troçki'nin kehanet gibi olan bu uyarısı, acı bir şekilde, olumsuz olarak doğrulandı.

Anti-enternasyonalist “tek ülkede sosyalizm” öğretisi, aşırı sol maceralardan sınıf uzlaşmacılığına feci bir savrulmayla sonuçlandı. Troçki, Stalin'i, 1925-27 İkinci Çin Devrimi ve 1926 Britanya Genel Grevi'nden, Sosyal Demokratların olduğu gibi Komünist Parti'nin de, tek bir kurşun bile sıkmadan Hitler'in iktidara gelişine fırsat verdiği Almanya'ya kadar, yurt dışındaki devrimci mücadelelerin “mezar kazıcısı” olarak niteledi. Almanya'daki ihanet ve bunu takiben Komintern'in, en tam ifadesini Stalinistlerin İspanya Devrimi'ni boğazlamaları suçunda bulan, açıkça karşı devrimci halk cepheleeri kurma çizgisini resmileştirmesi bağlamında Troçkistler, 1938'de kurulan Dördüncü Enternasyonel'i örgütlediler.

Sovyetler Birliği'ndeki (ve daha sonra Stalinist modelde başka yerlerde de ortaya çıkan bürokratik olarak deforme işçi devletlerindeki) planlı ekonomi, hızlı bir gelişme dönemiyle kapitalist anarşi üzerindeki üstünlüğünü kanıtladı. Fakat, dünyada hala hakim olan kapitalist üretim biçiminin dünya piyasası aracılığıyla süregelen ekonomik kuşatmasının amansız baskısı, devrim uluslararası alana yayılmadan ortadan kaldırılamazdı. Troçki *İhanete Uğrayan Devrim*'de şöyle yazdı:

“Lenin'in formüle ettiği soru—*kim kazanacak? sorusu*—bir yanda Sovyetler Birliği ile dünya devrimci proletaryasının, diğer yanda uluslararası sermaye ile (Sovyetler) Birliği'ndeki düşman güçlerin arasındaki ilişkiye değinmektedir.... Askeri müdahale bir tehlikedir. Kapitalist ordunun yük trenleriyle gelecek ucuz malların müdahalesi kıyaslanamayacak kadar daha büyük bir tehlike olacaktır.”

Dördüncü Enternasyonel'in örgütsel zayıflığı, proletarya içerisinde derin köklerinin yokluğu ve 2. Dünya Savaşı sonrasında içinde bulunduğu kuramsal yetersizlik ve karmaşa, Troçki'nin Dördüncü Enternasyonel'i'nin programıyla olan süreklilikteki politik kopuşa önemli bir katkıda bulundu. Avrupa çapında Troçkist kadroların faşistler ve Stalinistler tarafından daha önceki imhası—ve Sol Muhalefet'in önemli

bir destek tabanı bulduğu ülkeler olan Vietnam'daki Troçkistlerin katledilmesi ve Çin'deki Troçkistlerin hapsedilmesi—kritik bir anda hareketi deneyimli kadrolardan yoksun bıraktı.

Savaşın sonra Stalinist hakimiyetin Doğu Avrupa'ya yayılması, Troçkist hareket için, karşısında biçimsel “ortodoksluğun” kendi başına yetersiz bir savunma olarak kaldığı, ele alınması gereken programsal bir sorundu. Çin (1927) ve Almanya (1933)'dan İspanyol İç Savaşı'na kadar, aralıksız yenilgi ve ihanetler dizisinin ve Stalin'in ölümcül tasfiyelerinin ardından, Sovyetler Birliği'nin varlığı ciddi bir şekilde tehlikeye atılmıştı. 2. Dünya Savaşı'nın arife-sindeki kanlı tasfiyeleriyle Sovyet ordusunu en yetkin önderlerinden yoksun bıraktıktan sonra, önce Hitler'e, daha sonra da “demokratik” müttefiklerine olan inancıyla Sovyetler Birliği'nin askeri savunmasını daha da sabote eden **Stalin'e rağmen** Kızıl Ordu Hitler'i yendi.

Fakat Kızıl Ordu'nun faşizme karşı zaferi bürokratik olarak dejenere olmuş Sovyetler Birliği'nin otoritesini önemli derecede arttırdı, ki bu Troçki'nin öngöremediği bir gelişmeydi. Batı Avrupalı Stalinistler 2. Dünya Savaşı'ndan, İtalya'da, Fransa'da ve başka birçok yerde militan işçilerin kitle örgütlerinin başarılarında bulunarak çıktılar. Bu arada, Sovyet işgali altındaki Doğu Avrupa'da, Stalinistlerin yönettiği SSCB modelinde kurulu deforme işçi devletleri meydana getiren bürokrasinin kontrolü altındaki bir toplumsal devrimle kapitalist mülkiyet kamulaştırıldı ve kolektif bir ekonomi kuruldu.

1960'ların sonlarıyla 1970'lerin başları, kısmen Vietnam Savaşı ve ABD'yi sarsan iç kargaşanın kısmen de siyahların özgürlük mücadelesinin etkisiyle Avrupa'da, Fransa 1968, İtalya 1969, Portekiz 1974-75 gibi devrim öncesi ve devrimci durumlara tanık olundu. Bunlar, 2. Dünya Savaşı'nın hemen ertesindeki dönemden beri, gelişmiş kapitalist ülkelerde proleter devrim için en iyi fırsatlardı. Buralarda sarsılan burjuva düzenini korumayı yine, Moskova yanlısı Komünist Partiler becerdi. Batılı Stalinist partilerin buradaki karşıdevrimci rolü, Sovyetler Birliği'nin daha sonraki yıkılışına ölçülemeyecek derecede katkıda bulundu. 1970'lerin ortalarında, Batılı emperyalist ülkelerde burjuva düzenin yeniden istikrar kazanmasını derhal Sovyet blokuna karşı yeni bir Soğuk Savaş saldırısı izledi.

Sovyet Stalinist bürokrasi—iktidarı ele geçirmek için mücadele eden bir proletaryanın yokluğunda—er ya da geç “piyasa sosyalizmi”ne geçmeliydi ki bu Afganistan'da ABD emperyalizminin gönlünü almanın ve Doğu Avrupa'da kapitalist restorasyona simsarlık etmenin yanı sıra, 1991-92'de eski Sovyetler Birliği'nde kapitalist karşıdevrimin sel kapağını ardına kadar açtı. Öndersiz olan proletarya direnmedi, bu da işçi devletinin yıkılması demekti.

1979 “İran Devrimi”, Sovyetler Birliği'nin karşıdevrimci yıkılışına katkıda bulunan ve bu yıkılıştan büyük ölçüde güç alan bir gelişme olarak, tarihsel olarak Müslüman bilinen dünyada yükselen siyasi İslam dönemini açtı. Humeyni'nin İran'da iktidarı ele geçirmesi ve pekiştirmesi, daha küçük ve bölgesel çapta da olsa, 1933'te Hitler'in Alman proletaryasını ezme-

sine benzer bir yenilgiydi. Enternasyonal Spartakist Tandans'ın “Kahrolsun Şah! Mollalara destek yok!” sloganı ve kadın sorunu üzerinde odaklaşmamız (“Peçeye hayır!”), soldaki tüm diğer örgütlerin molla önderliğindeki gericiliğe teslim oluşuna taban tabana karşıtı.

Proleter iktidarın korunması başlıca işçi sınıfının politik **bilincine** ve **örgütlenmesine** bağlıdır. Bolşeviklerin devrimci kanadının Stalin tarafından fiziksel olarak tasfiye edilmesinden sonra, Ekim Devrimi gelenekleriyle olan tüm süreklilik işçi sınıfının belleginden sistemli bir şekilde silindi. Stalin'in gayretle ürettiği Rus milliyetçi propagandayla topa tutulan Sovyet kitle bilincinde 2. Dünya Savaşı, Sovyet tarihinde çağımızı niteleyen olay olarak, Ekim Devrimi'nin yerini aldı. Sonunda, Stalin ve varisleri milliyetçi dünya bakışlarını Sovyet halklarının zihnine yerleştirmeyi başardılar; proletarya enternasyonalizmi, “devrim ihracı”na ilişkin kıyıda köşede kalmış belirsiz “Troçkist dalalet” olarak alay edilen bir olgu haline getirildi veya içeriği küstahça boşaltıldı.

Atomize edilmiş bir durumda ve anti-kapitalist bir önderlikten yoksun, uyumlu ve tutarlı bir sosyalist sınıf bilinci olmayan, kapitalist ülkelerde sınıf mücadelesi olasılığı konusunda şüpheci Sovyet işçi sınıfı sinsice yaklaşan kapitalist karşıdevrime karşı direnişe geçmedi. Ve, *Lenin'den Sonra Üçüncü Enternasyonal*'de Troçki'nin belirttiği gibi: “Eğer bir ordu, kritik bir durumda düşmana çatışmasız teslim olursa, o zaman bu teslim, savaşta olduğu gibi siyasette de belirleyici çatışmanın yerini tamamen alır.”

Stalinizm'in ölümcül bunalımının bir çözümlemesi, *Spartacist* No. 45-46, Kış 1990-91'deki Joseph Seymour'un “Doğu Avrupa'da Stalinist Hakimiyetin Çöküşü Üzerine” ve Albert St. John'un “Marksist Açıklık ile İleriye Yönelik Bir Perspektif İçin” başlıklı belgelerinde ve 1993 tarihli “Sovyet İşçi Devleti Nasıl Boğazlandı” başlıklı Spartakist kitapçıkta verilmiştir. Seymour'un kaleme aldığı belgede belirtildiği gibi:

“Stalinist bürokrasiye karşı verdiği uzun savaşım sırasında Troçki, Sovyetler Birliği'nde kapitalizmin restore edilebileceği birkaç **değişik** yol üzerinde durdu.... Troçki, Stalin rejiminin SSCB'ni derece derece ve yapısal bir süreç aracılığıyla bir burjuva devletin **artık** dönüştürmüş olduğunu öne süren sözde solcularla polemiklerinde “reformizm filmi sonda başa oynamak” deyimini kullandı—yani tersine Bernsteinizm.... Troçki'nin, proleter politik devrimin olduğu gibi kapitalist karşıdevrimin de, Stalin'in Rusya'sında bir iç savaş gerektireceği konusundaki görüşü dogma değil, bir **prognoz** idi. Bu prognoz, bürokratik aygıt içerisindeki tutucu öğelerin direnişine değil, işçi sınıfının direnişine dayandırılmıştı. *İhanete Uğrayan Devrim*'de sorun bu şekilde ortaya atılmıştır.... Burada belirleyici öğe, **durağan olmayan** fakat yerel ve uluslararası sayısız değişen faktör tarafından etkilenen Sovyet işçi sınıfının **bilincidir**.”

St. John'un belirttiği gibi:

“Anarşik burjuva ekonomisinin tersine planlı sosyalist ekonomi kendiliğinden değil, fakat **bilinçli bir şekilde** kurulur. Dolayısıyla, (Troçki) yazıyor, “Sosyalizme doğru ilerleme, sosyalizmi arzulayan veya onu arzulamaya zorlanan devlet gücüne ayrılmaz bir şekilde bağlıdır.” (“İşçi Devleti, Termidor ve Bonapartizm”, 1935). Troçki, bilinçli bir proleter önderliğin müdaha-

lesi olmadan Stalinist politik rejimin çöküşünün böylece kaçınılmaz olarak planlı ekonominin tasfiyesine ve özel mülkiyetin restorasyonuna yol açacağı sonucuna vardı.”

“Rus sorunu” 20. yüzyılın niteleyici politik sorunu ve devrimcilerin denektaşısıdır. Yeryüzünde bizim dışımızdaki her hareket emperyalist anti-komünizmin ideolojik baskısına teslim olurken biz Troçkistler görev başında durduk ve işçi sınıfının devrimci kazanımlarını korumak ve yaymak için savaştık. SSCB’ni savunmamız, her şeyden önce, dünya çapında yeni Ekim Devrimleri için mücadelemizde ifade edilmişti.

Sovyetler Birliği’nin karşıdevrimci yıkılışının sorumluluğu, Polonya’daki Solidarność’tan Afganistan’daki İslamcı köktendinci insan kasaplarına kadar her gerici hareketi destekleyen ve SSCB’ne karşı kendi egemen kapitalist sınıflarından yana olan her cinsten reformist ve merkezcinin de sırtındadır. Sovyet karşıdevriminin yıkıcı ve evrensel sonuçları, kuramsal düzeyde, Sovyet devletinin “devlet kapitalist” olduğuna dair anti-Marksist kuramları da yıkmaktadır. Bu kuramlara göre Sovyet karşıdevrimi sadece, kapitalizmin bir şeklinden bir başkasına geçiş olacaktır.

Boris Yeltsin’le kapitalist-restorasyoncu güçlerin Ağustos 1991’de iktidara yükselişi Sovyetler Birliği’nin yazgısının belirlenmesi de çok önemli bir olaydı fakat, Ekim Devrimi’nin nihai yıkımı kaçınılmaz bir sonuç değildi. Spartakistler olarak biz, Sovyetler Birliği’nin her yerinde Ağustos 1991 tarihli “Sovyet İşçileri: Yeltsin-Bush Karşıdevrimini Yenilgiye Uğratın!” başlıklı makalemizin 100 000’in üzerinde Rusça kopyasını dağıttık. Bu makalede işçilerin seferberliğe geçerek, Yeltsin’in barikatlarındaki karşıdevrimci ayakta kimini silip süpürmeleri ve böylece proleter politik devrim yolunu açmaları gerektiğini yazdık. Kapitalist restorasyonu yenecek ve politik iktidarı Sovyet proletaryasına geri verecek bir politik devrim için çağrıda bulunduk. Yalnızca kapitalist ideolojinin veya bu ideolojinin maddi çıkarlarının etkisi altında olanlar, o zamanda, Sovyetler Birliği’nin cenazesini kaldırma telaşındaydı. Onyıllar boyu süren Stalinist kötüyönetim ve şiddetli baskı altında ihanete uğramış ve atomize olmuş işçi sınıfının direnişe geçmeyişi, Sovyet işçi devletinin yıkılışındaki belirleyici etkendi.

SSCB’ni savunmamız yalnızca SSCB hakkındaki programımızla sınırlı değildi: emperyalizme ve iç karşıdevrime karşı **koşulsuz askeri savunma**; bürokrasiyi alaşağı etmek ve SSCB’ni Lenin ve Troçki’nin yoluna geri döndürmek için **proleter politik devrim**. SSCB’ni savunmamız, Vietnam Devrimi’ni koşulsuz askeri savunmamızda, Wall Street ve Vatikan’ın sponsorluğunu ettiği Solidarność’un Polonya deforme işçi devletini yıkmaya hamlesine karşı muhalefetimizde, “Afganistan’da Kızıl Ordu’ya selam—Ekim Devrimi’nin toplumsal kazanımları Afgan halklarına götürülsün!” çağrımızda, Almanya’nın devrimci yenden birleşmesi için etkin müdahalemizde de ifade edilmişti.

Tarih hükmünü bağıra bağıra vermektedir. Eski Sovyetler Birliği’nde karşıdevrimin zaferi dünyamızın politik manzarasını kesin olarak değiştiren, dünyanın dört bir yanındaki emekçiler için eşi benzeri görül-

memiş bir yenilgidir. Sovyet askeri gücünün artık kendisine meydan okumadığı ABD emperyalizmi, Basra Körfezi’nden Haiti’ye kadar yarısömürge halkların haklarını hiçe sayarak, “tek süpergüç dünyası” ilan etmiştir. Artık dünya emperyalizminin rakipsiz ekonomik gücü olmayan Birleşik Devletler ölüm saçan askeri üstünlüğünü hala korumakta ve terörünü çoğu kez bir “hırsızlar yatağı” (Lenin BM’in önceli olan Milletler Cemiyeti’ni böyle tanımlamıştı) olan Birleşmiş Milletler “insancıl” incir yaprağı altında gizlemeyi yeğlemektedir. Fakat, Sovyet düşmanı birlik gerekliliğiyle artık sınırlanmayan, özellikle Almanya ve Japonya gibi, rakip emperyalizmler dünya pazarlarının kontrolü için kendi iştahlarının peşinde hızla koşuyor ve beraberinde kendi askeri güçlerini öne sürüyorlar. Bugün, rakip bölgesel ticaret blokları arasındaki çatışmalarda, gelecekteki savaşların ana hatları belirginleşmektedir. Artan emperyalistler arası rekabet karşısında yineliyoruz: **“Asıl düşman kendi ülkemizdedir!”**

1. Dünya Savaşı öncesi döneme geri baktığımızda bugünün “Soğuk Savaş sonrası dünyası”nın buna birçok paralellik sunduğunu gözleyebiliriz. Ve yeni bir emperyalistler arası çatışma sorunu karşımızdayken, günümüzün reformist ve merkezçilerinin de, savaş çıktığında kendi hakim sınıflarını destekleyen 4 Ağustos 1914’deki sosyal demokrat atalarının çizgisinde hareket etmelerini bekleyebiliriz. Bunların SSCB’ndeki karşıdevrime desteği de tamamen aynı çizgideydi.

SSCB’nde kitlesel yoksullaşmanın yanı sıra, milliyetçi ideolojinin karşıdevrimin motor gücü olarak var olmayan sermayenin yerini aldığı Doğu Avrupa ve eski Sovyetler Birliği’nin güçsüz yeni kapitalist devletlerinde “etnik temizlik” şeklindeki kardeş katli şiddetle sürmektedir. Bölgedeki kapitalist devletlerde, çoğunlukla 2. Dünya Savaşı öncesi ulusal karşıtlıkların karşıdevrim sonrası dönemde yeniden yükselişi olan milliyetçi ideoloji tekrar, devrimcilerin yıkmaları gerektiği ana engel olmaktadır.

Batı Avrupa’da, temel gereksinimleri karşılayarak “komünizm hayaletini” savmaya artık gerek görmeyen burjuvaziler, güvenlik ağını oluşturan sosyal refah önlemlerini ortadan kaldırmaktadır. Komünizmin “ölü” ilan edildiği ideolojik ortam proletaryanın bilincini etkilerken, dünyanın birçok ülkesinde keskin sınıf savaşımını bilimsel sosyalizm ve proletarya devrimi kuramı olarak Marksizm’in yeniden canlanmasına nesnel bir temel sağlamaktadır. Çıkamaz bir yol olduğu görülen komünizm değil, fakat onun parodisi olan Stalinizm’dir.

Galip karşıdevrim, yalnızca eski Sovyet ve Doğu Avrupa proletaryalarını maddi ve ideolojik olarak harap etmekle kalmadı; Komünist Partileri’nin işçi sınıfının ileri kesimlerinin bağlılığını kazandığı (örneğin, İtalya, Fransa gibi) bir dizi ülkede, “sosyalizm başarısızlığa uğradı” yalanı proletaryaya yutturuldu. Deforme işçi devletlerinin başında bulunan ve bu devletlerin yıkılışlarını yönlendiren hakim Stalinist bürokrasiler de bu yalanı yaydı. Kremlin, Doğu Almanya’yı koştura koştura Dördüncü Reich’a teslim ederek, Doğu Alman Stalinistlerinin yardımıyla oradaki karşı-

devrime öncülük etti. Gorbaçov'un başkanlığındaki Kremlin bürokrasisi, sosyalizmin başarısızlığa mahkum ütöpik bir deneyim olduğunu ve kapitalist piyasa düzenin bundan üstün olduğunu ilan ederek, en büyük, ölümcül ihanetini gerçekleştirdi. Çözümekte olan SBKP'nden, kapitalizmin restorasyonunda açıktan açığa ABD emperyalizminin ajanı olarak hareket eden Boris Yeltsin'in başında bulunduğu açıkça karşıdevrimci çeteler türedi. Bu yüzden, Stalinist hakim kastlar ve Batı'da aynı görüşü paylaşanlar, Batı Avrupa'da ve dünyanın başka yerlerdeki proletaryanın ileri kesimlerinde sosyalist istemlerin yok edilmesinde doğrudan sorumluluk taşımaktadırlar.

1938 Geçiş Programı'nda Troçki, "Bir bütün olarak dünya politik durumu öncelikle proletarya önderliği tarihsel kriziyle belirlenmektedir" saptamasını, proletaryanın bilincinde günümüzde gözlemlenen ağır gerilemeden çok önce yapmıştı. İçinde bulunduğumuz bu Sovyet sonrası dönem gerçekliği, Troçki'nin gözlemine yeni bir boyut katmaktadır. Bu gerilemenin üstesinden gelebilmenin ve işçi sınıfının kendisi için bir sınıf olabilmemesinin, yani sosyalist devrim için savaşmasının tek yolu işçi sınıfının önderliği olarak enternasyonal Leninist-Troçkist bir partinin yeniden oluşturulmasıdır. Marksizm, bir kez daha proletaryanın bağlılığını kazanmalıdır.

Çin'de, hakim Stalinist bürokrasi tarafından aşılana aşırı milliyetçi ideoloji, kapitalist restorasyona doğrudan bir köprü oluşturmaktadır. Çin'deki "piyasa reformları" karşıdevriminin özünde yatan, bürokrasinin kapitalist güçlerle, özellikle de (Ekim Devrimi'nden sonra Rusya'da olduğu gibi) bir sınıf olarak yok edilmemiş olan fakat, Taiwan'da, Hong Kong'da, Singapur'da ve başka yerlerde işlevlerini sürdüren Çinli kapitalistlere sömürde ortak olmaya çabalamasıdır. Ordu ve bürokrasi genellikle büyük ölçekli ticari girişimlere atılırken Çin, emperyalist sömürü adaları olarak "özel ekonomik bölgeler" yaratmış ve iade edilen Hong Kong'un kapitalist ekonomisine dokunmamıştır. Şimdi, kimi kesimlerinin yeni kapitalist sömürücü olmaya çalıştığı bürokrasi, devlet endüstrisinin tümünden yıkılmasını dört gözle beklemekte ve böylece deforme işçi devletinin planlı ekonomisinden arda kalanının da yok edilmesini gündeme getirmektedir.

Militan işçi sınıfının direnişi kırılmadan bu yönde ilerlenemez. 1989'de, başlangıç sürecinde bir politik devrim olan Tiananmen Meydanı olayında bürokrasi, hem proletaryadan olan korkusunu, hem de "glasnost" (Sovyet lideri Gorbaçov'un "açıklık" politikası) süsü vermeden kaba güce dayanmaya niyetli olduğunu gösterdi. Çin'in karşısındaki seçenekler ya **proleter politik devrim** ya da **kapitalist karşıdevrimdir**. Burada can alıcı öğe, 1920'lerin başlarında Çin Komünist Partisi'nin kurucularına canlılık kazandıran enternasyonalist sınıf bilincini yeniden ortaya koyacak devrimci bir önderliktir. Çin'de işçi politik devrimi için mücadele, dünyanın her yerindeki işçiler için son derece yaşamsal bir önem taşımaktadır. Ortaya çıkacak sonucun, arda kalan deforme işçi devletlerinde (Küba, Vietnam ve Kuzey Kore) ve ayrıca militan genç proletaryanın güçlü bir etken olarak ortaya çıktığı Endo-

nezya, Güney Kore, Tayland, Malezya ve Filipinler gibi Asya ülkelerinde büyük bir etkisi olacaktır.

4. Enternasyonal Komünist Liga'nın (Dördüncü Enternasyonalist) Kuramsal ve Tarihsel Kökenleri

Troçki'nin 1937 tarihli "Stalinizm ve Bolşevizm" başlıklı makalesinde belirttiği gibi: "Bizimki gibi gerici dönemler, yalnızca işçi sınıfını ve önderliğini çözüp dağıtmak ve zayıflatmakla kalmaz fakat, aynı zamanda, hareketin genel kuramsal düzeyini de alçaltır ve siyasi düşünceyi çoktan geçmiş olduğu aşamalara geri iter. Bu koşullarda öncünün görevi, her şeyden önce, geri akıntı tarafından sürüklenmesine izin vermemektir: öncü, akıntıya karşı yüzmelidir." Marksizm'in yaygın olarak ve yanlış bir şekilde Stalinizm'le özdeşleştirildiği bu Sovyet sonrası dönemde, anarşizme sempati duymaktan anti-materyalist idealizm ve mistisizme kadar her şey dirilmektedir. Karl Marks şöyle açıkladı: "**Dinsel** acı çekme, gerçek bir acı çekmenin **ifadesidir** ve aynı zamanda gerçek acı çekmeye karşı bir protestodur. Din, ezilen yaratığın iç çekişi, kalpsiz bir dünyanın kalbi ve ruhsuz koşulların ruhudur. O, insanlığın **afyonudur**. İnsanların **yalancı** mutluluğu olan dinin ortadan kaldırılması, onların **gerçek** mutluluk istemidir. Onlara, koşulları hakkındaki yanılsamaları terk etmeleri çağrısında bulunmak, **yanılsamaları gerektiren durumu terk etmeleri çağrısında bulunmak** demektir" ("Hegel'in Hak Felsefesinin Eleştirisi", 1844).

Enternasyonal Komünist Liga kendisini Marksist tarihsel, diyalektik materyalizm üzerine temellendirir ve 1840'larda Britanya'daki Chartist harekette ve çarlık imparatorluğundaki ilk işçi partisi olan Polonyalı Parti "Proletarya"(1882-84)'da örneklenen uluslararası işçi sınıfının devrimci geleneklerini sürdürmektedir. Biz, Marks, Engels, Lenin, Troçki, Lüksemburg ve Liebknecht gibi devrimcilerin çalışmalarını esas alıyoruz. Her şeyden önce, şu ana dek işçi sınıfı tarafından gerçekleştirilen tek devrim olan 1917 Rus Devrimi'yle doruğa ulaşan Bolşevik Parti'nin deneyimini örnek alıyoruz. Bu tarih nereden geldiğimize, neleri savunmaya çalıştığımıza ve nereye gitmek istediğimize ışık tutmaktadır.

Biz özellikle, V. İ. Lenin ile L. D. Troçki tarafından kuramda ve pratikte geliştirildiği gibi, Komünist Enternasyonal'in ilk dört Kongre kararlarında ve 1938 "Geçiş Programı" ile "Savaş ve Dördüncü Enternasyonal" (1934) gibi Dördüncü Enternasyonal'in diğer ana belgelerinde vücut bulan Marksizm'in enternasyonal işçi sınıfı perspektiflerini ileriye taşımaya çalışıyoruz. Bu malzeme, dünyanın her yanındaki komünist hareket için vazgeçilmez resmi belgelerdir ve örgütümüzün devrimci görevlerine temel oluşturmaktadır.

Kapitalizmin ileri derecede çürümüş olduğu bu çağda, amacı devlet iktidarının proletarya tarafından ele geçirilmesi ve toplumun eşitlikçi sosyalist temelde yeniden kurulması olan biz komünistler, aynı zamanda, Aydınlanma ideallerinin ve burjuva devrimi kazanımlarının en tutarlı savunucularıyız;

biz, burjuva-demokratik özgürlükler için uzlaşmaz savaşıyoruz—silah taşıma hakkı için; tüm monarşi ve soylu ayrıcalıklarının kaldırılması için; devletle din işlerinin ayrılması için; politik bir program olarak köktendinciliğin dayatılmasına karşı; burjuva devletinin tecavüzlerine karşı özgür konuşma ve toplanmanın savunulması için; ölüm cezası gibi barbarca “ceza”lara karşı; kadın ve azınlıklar için hukuksal eşitlik için.

Biz, James Burnham’ın “Halk Cephesi—Yeni İhanet” (1937) kitapçığında tanımlandığı gibi **proleter** hakların da uzlaşmaz savunucusuyuz: “Kapitalist demokrasilerde, belli bir dereceye kadar, üçüncü bir grup haklar vardır ki bunlar, doğrusunu söylemek gerekirse, hiç de ‘demokratik hak’ değil fakat **proleter** haklardır. Bunlar grev gözcü hattı kurma, grev yapma ve örgütlenme hakları gibi haklardır. Bu hakların tarihsel kökeni her defasında, proletaryanın burjuvaziye ve burjuva devletine **karşı bağımsız** mücadelesinde bulunabilir.”

Biz, aynı zamanda, Komintern’in Altıncı Kongresi’nde Troçkizm’e kazanılan, Amerikan Komünist Partisi’nin ilk yıllarındaki önderlerinden birisi olan ve, başlangıçta Komünist Parti içerisinde olmak üzere, Troçkist bir oluşumu berraklaştırmak ve bunu işçi sınıfı mücadelesinin bir parçası haline getirmek için savaşan James P. Cannon’dan da esinleniyoruz. Cannon, Sosyalist İşçi Partisi’nin (SWP) ana kurucularından birisidir. Onun proleter bir parti kurma, (KP’nin ilk dönemlerinde gözlenen sürekli hizipçiliği reddederek ve Fransız Troçkistleri örneğinde olduğu gibi klikçi entrikalara karşı çıkarak) Leninist bir kolektif parti önderliği oluşturma mücadelesi ve 1939-40’ta Rus sorunu üzerine Troçkizm’den kopan Sosyalist İşçi Partisi’ndeki küçük burjuva muhalefetine (Shachtman ve Burnham) karşı mücadelesi—EKL’nın savunduğu devrimci miras budur.

Kısmi bir şekilde ve asıl olarak kendi ülkesi çerçevesinde de olsa, Cannon, 2. Dünya Savaşı sonrasında Troçkist hareket içerisinde ortaya çıkan Pabloist revizyonist akıma karşı mücadele etti. Temel belgelerimizde (özellikle bkz. “Pabloizm’in Doğuşu” *Spartacist*, No. 21, Sonbahar, 1972) Pablo’ya karşı mücadele edenlerin yanlışlarını eleştirirken yine de, **Troçkizm’in bu hayatta kalma mücadelesinde yanlarındayız**. Pabloizm, esas olarak, devrimci önderlik gereksinimini yadsımakla ve varolan Stalinist, sosyal demokrat ve küçük burjuva milliyetçi önderliklere adapte olmakla tanımlanmaktadır. Doğu Avrupa’da deforme işçi devletlerinin kurulmasını takiben Pablo, “deforme işçi devletlerinin varlıklarını yüzyıllarca sürdürecekleri” kehanetinde bulundu ve Stalinist partilerin “devrimci bir yönelimin genel hatlarını kabaca çizebileceğini” iddia etti.

Stalinizm’in yayılmasını açıklamaya yeterince donatılmış olmayan Cannon ve ortodoks Troçkistler, önce gerçekliği inkar ederek (örneğin, 1955’e kadar Çin’i bir deforme işçi devleti olarak tanımayı reddederek) tasfiyeci sonuçları savuşturmaya çalıştılar. Cannon, Pablo’nun toplumu dönüştürebilecek güçteki tek sınıfın proletarya olduğunu inkar etmesine ve Troçkist bir öncü partinin gerekliliğini yadsımaya karşı mücadele etti. Fakat bu mücadele hiçbir zaman

uluslararası alanda sonuna kadar verilmedi. Pablo’nun (ve daha sonra Ernest Mandel’in) genelde başka kişiler tarafından gerçekleştirilen (“gerilla yolu”, öğrencilerin “yeni kitle öncüsü” oluşu gibi) revizyonizm deneylerinin her birinin ardında yatan proleter merkeziliğinin (proletaryanın merkezi konumunun) yadsınmasıdır.

Enternasyonel Komünist Liga’nın kökeni, Sosyalist İşçi Partisi (SWP) içerisindeki Devrimci Tandans (RT) olarak başlayan ve esas olarak Britanya Sosyalist İşçi Liga’nın (SSL) *Dünya Çapında Sosyalizm İçin Olanaklar* belgesini (1961), ve Devrimci Tandans’ın daha sonra SWP’nin 1963 Kongresine sunduğu *Devrimci Perspektifi Savunmak İçin* (1962) ve özellikle de *Dördüncü Enternasyonel’in Yeniden Doğuşu İçin İleri* (1963) başlıklı iki belgesini temel alan Spartakist Liga/ABD’ye uzanır. 1966’daki kuruluş toplantısında Spartakist Liga/ABD, bu Enternasyonel İlkeler Bildirisi’ne örnek oluşturan bir İlkeler Bildirisi kabul etti (bkz. *SL/ABD Marksist Bülten* No. 9). Enternasyonel Komünist Liga, Marksist hareketin kuramsal açıklığına ve işçilerin gerekli örgütsel silahlarının yeniden yaratılmasına katkıda bulunarak Marksizm’in devrimci proleter ilkelerini savunur ve bu ilkeleri işçi sınıfının öncü güçlerine taşıyacaktır.

“Proletaryanın tarihsel görevlerine değil de yerel ve geçici gereksinimlerine dayandığından oportünizm, doğası gereği, milliyetçidir.... Enternasyonel birlik bizim için bir vitrin süsü değil fakat, kurumsal görüşlerimizin ve siyasetimizin dayandığı eksenin ta kendisidir”. (Lev Troçki, “Sovyetler Birliği’nin Savunulması ve Muhalefet”, 1929). Bürokratik yollarla SWP’den ihraç edilen bir avuç genç Troçkist olarak başlangıcından beri, Spartakist Liga’nın perspektif ve eylemleri, Dördüncü Enternasyonel’in yeniden doğuşuna yönelikti ve Amerika merkeziliğine karşıydı.

1974’de, *Enternasyonel Bir Troçkist Tandans Örgütlenme Deklarasyonu*’nun kabulüyle enternasyonel Spartakist tandans (iSt) resmi olarak kuruldu. Bu belge, devrimci Leninist enternasyonalizmi uygulamadan kaçınmak için kağıt üzerinde aslanlıktan başka bir şey olmayan açıkça anti-demokratik ABD Voorhis Yasası’nın ardında gizlenen sözde Troçkist rakiplerimiz SWP, Birleşik Sekreterlik ve Gerry Healy’nin Enternasyonel Komitesi’nin federe, Bolşevik olmayan uygulamalarını ağır bir şekilde eleştirdi. Bunun tersine enternasyonel Spartakist tandans (EKL’nın önceli) enternasyonel demokratik-merkeziyetçilik ilkesiyle yönlendirileceğini doğrudan ilan etti.

1979’da yapılan ilk delegeli uluslararası konferans, bir enternasyonel yönetim kurulu seçti. O zamandan beri EKL, Latin Amerika ve Güney Afrika’dan Avrupa ve Asya’ya kadar, tandansımızın uluslararası yayılması konusunda mütevazî başarılar kaydetmiştir. Bu uluslararası büyüme, ABD’de uzun zamandır süren görelî olarak gerici politik ortamında bulunan en büyük seksiyonumuz üzerindeki deforme edici baskıları dengeleyen yaşamsal bir öge olmuştur.

1989’da enternasyonel Spartakist tandans, Enternasyonel Komünist Liga (Dördüncü Enternasyonalist) oldu.

Stalinizm, sistemli bir şekilde Marksizm’in her

temel ilke ve terim anlayışını çarpıtırken komünizmin bayrağını çamura buladı, ve insanlığın kendi ilerlemesini komünizm ideasıyla özdeşleştirme düzeyi görece olarak düşük bir düzeydedir. Fakat kapitalist emperyalizmin işleyişi, dünyanın her yerinde milyonlarca insanda baskıya karşı yeniden öznel bir nefret doğurmaktadır. Birçok insan gerçek komünist önderliğin yokluğunu yoğun bir şekilde hissetmektedir ve Leninist enternasyonalizm programı büyük bir etkiyle ortaya konulabilir.

Emperyalistlerin ücretlerin düşük olduğu bazı “Üçüncü Dünya” ülkelerine yaptıkları yatırımlar, şimdiye dek hiç beklenmedik bölgelerde, emek ve sermaye arasında büyük çatışmalara zemin sağlayacak proletarya yoğunlaşmaları yaratmıştır. Partimizi ileri Batılı ülkelerin ötesine daha da yayma çabamızda enternasyonalimize Kote Tsintsadze gibi Bolşeviklerin yürekliliğini aşlamak istiyoruz:

“Kote Tsintsadze gibi savaşçılar yetiştirmek, çarlık, illegalite, hapis ve sınır dışı edilme gibi olağanüstü koşulların varlığını, Menşeviklere karşı uzun yıllar süren mücadele ve özellikle de üç devrimin deneyimini gerektirdi.... Batı’daki Komünist partiler henüz Tsintsadze ayarında savaşçılar yetiştirmemişlerdir. Bu, onların yakasını bırakmayan bir zayıflığıdır, tarihsel nedenlerin belirlediği bir zayıflık da olsa bu yine de bir zayıflıktır. Batılı ülkelerdeki Sol Muhalefet de bu bakımdan istisna değildir ve buna iyi dikkat etmelidir.”

—Troçki, “Yeni Toprağa Verilen Kote Tsintsadze’nin Mezarı Başında”, 7 Ocak 1931

5. Sosyalist Devrimin Uluslararası Karakteri

Tarihsel deneyim, sosyalizm yolunun ancak, kapitalist devletin yıkılması, işçi devletinin zaferi ve yeni bir toplumsal düzenin gelişmesi ile doruğuna ulaşan ikili iktidar yaratarak açılabileceğini göstermiştir. Eski düzenin polisi, askeri, bürokratik, adli ve siyasal aygıtları, reformlarla proletaryanın çıkarlarına hizmet etmesi için düzeltilemez fakat, yıkılmalı ve yerlerini proletarya diktatörlüğü, yani işçi konseylerine dayalı ve işçilerin silahlı gücü tarafından desteklenen *işçi hükümeti* almalıdır. Böylesi bir devlet, alaşağı edilmiş hakim sınıfın iktidarı yeniden ele geçirmek için girişeceği karşıdevrimci çabalarına karşı kendisini savunacak ve ekonomisini ussal bir şekilde yeniden düzenleyecektir. Toplumsal sınıfların ekonomik temelleri yavaş yavaş daraldıkça işçi devleti, giderek sırf idari bir işlev üstlenecek ve sonunda da sınıfsız komünizmin gelişmesiyle ortadan kaybolacaktır. Fakat bu amacı gerçekleştirmek, kapitalist emperyalizmin bir dünya sistemi olarak yıkılmasını ve dünya çapında bir sosyalist işbölümünün oluşturulmasını gerektirir.

Kapitalizm, bir ulusal kapitalist sınıfı diğerinin aleyhine çeviren ve sürekli olarak yeni dengesizlik ve bunalımlara yol açan anarşik yöntemlerle çalışırken, işçi sınıfının uluslararası karakteri, ona burjuvazi karşısında potansiyel olarak muazzam bir üstünlük sağlamaktadır. Bu üstünlüğü somutlaştırabilmesi için proletaryanın, sınıfı ulusal ve diğer temellerdeki bölünmeler karşısında birleştirecek ve tüm ülkelerdeki işçilerin

birbirine bağımlı mücadelelerini eşgüdümleyecek bir enternasyonal partiye gereksinimi vardır. Devrim tek bir ülkede başlayabilir, fakat herhangi bir kısmi zafer, ancak devrimin diğer ülkelere yayılması ve sosyalist bir ekonomik örgütlenmenin dünya çapında nihai egemenliği ile güvence altına alınacaktır. Biz, programı ve amaçlarının 1938’deki kuruluşunda olduğu gibi bugün de geçerliliğini aynen koruduğu, sosyalist devrimin dünya partisi **Dördüncü Enternasyonal’i yeniden oluşturmak** için mücadele ediyoruz.

Leninist bir parti, yalnızca bireyleri partiye doğrudan kazanarak değil, fakat oportünist yapılardan programa dayalı kopmalar ve merkezilikten kopan devrimci öğelerle kaynaşmalar aracılığıyla da kurulur. Özellikle ulusal sınırların dışına taşan birleşmelerde, temelde sağlam bir politik anlaşmanın varlığını saptamak için, titiz bir sınama dönemi olmalıdır. Biz, yeni Ekim Devrimleri gerçekleştirmeye yönelmiş grupları bir araya getirmeyi hedefliyoruz—ne başka bir şey, ne de bundan azı.

6. Tüm Ezilenlerin Savunulmasında İşçi Sınıfının Öncü Rolü

İşçi sınıfının öncü rolü, özellikle de sanayileşmiş ülkelerdeki işçi sınıfının belirleyici ağırlığı, Marksist dünya sosyalizmi perspektifinin merkezindedir. Yalnızca işçi sınıfı, insanlığı baskıdan kurtaracak sosyal güce ve açık nesnel çıkarlardan ileri gelen yükümlülüğe sahiptir. Burjuva düzenini sürdürmede hiçbir çıkarı olmayan işçi sınıfının muazzam gücü, onun üretici rolünde, sayısal büyüklüğünde ve örgütlenmesinde yatar.

Bir avuç kapitalistin süregelen hakimiyeti ancak, işçi sınıfını kendi içinde bölünmüş ve gerçek durumu konusunda kafa karışıklığı içinde tutarak sağlanmaktadır. Amerika Birleşik Devletler’inde hakim sınıf, proletarya içerisindeki önce dinsel ve etnik ve sonra da ırksal çizgiler doğrultusundaki derin bölünmeleri sömürmeyi başardı. Ezilen ırk-ten kastının bir bölümü olarak siyah işçiler iki kat ezilmekte ve dolayısıyla (geçiş örgütleri olan emekçi/siyah mücadele ligaları gibi) özel mücadele şekillerine gereksinim duymaktadırlar. İşçi sınıfı bu tür bölünmeleri yalnızca mücadele aracılığıyla aşar ve eski bölünmüşlüğe kolaylıkla dönülebilir. Birleşik Devletler’de sosyalizm, çok-ırklı devrimci öncü önderliğinde siyah ve beyaz işçilerin ortaklaşa mücadelesiyle gerçekleştirilebilecektir.

ABD’nde siyah insanlar sorunu, bu ülkenin kendine özgü tarihi tarafından belirlenmiştir: yani kölelik, Güney’deki kölelik düzeninin Kuzey sanayi kapitalizmi tarafından İç Savaş’ta yenilmesi ve burjuvazinin Radikal Yeniden Yapılanma’nın vermiş olduğu eşitlik vaadine ihanet etmesi, bunun da siyah insanların proletarya tabanındaki ekonomik entegrasyonuna karşın toplumsal açıdan ırk ayırımına maruz kalmalarına yol açması. Siyah kitleler, Amerikan kapitalizminin ayrılmaz bir ögesi olan kendilerinin ırk ayrımı temelinde ayrı yaşamaya zorlanmalarına her mücadele olanağı sezildiğinde karşı koymuştur. Bu nedenle, ABD için programımız devrimci entegrasyonculuk — siyahların eşitlikçi, **sosyalist** Amerika’ya tam enteg-

rasyonu— ve “sosyalist devrim aracılığıyla siyahların özgürlüğü”dür.

Dünyanın her bucağına ulaşan çağdaş kapitalizm, yani emperyalizm, sınıf mücadelesi esnasında ve ekonomik gereksinim talep ettiği şekilde, proletarya tabanına yeni, daha ucuz emek kaynakları getirmektedir. Bunlar başlıca, dünyanın daha yoksul ve daha az gelişmiş bölgelerinden gelen göçmenler, ekonomik daralma zamanlarında daha kolayca kovulabildikleri düşünülen, çok az hakları olan işçilerdir. Kapitalizm böylece, sürekli olarak birçok değişik yerlerden işçileri birbirleriyle kaynaştırırken, aynı zamanda da işçiler arasında değişik tabakalar yaratmaktadır. Her yerde kapitalistler, işçi aristokrasisi oportünistlerinin yardımıyla dinsel, ulusal ve etnik ayrımları kısırtarak işçilerin sınıf bilincini ve aralarındaki dayanışmayı zehirlemeye çalışmaktadır. Bu nedenle, işçi sınıfının şovenlik ve ırkçılığa karşı birlik ve bütünlüğünü sağlama mücadelesi, proleter öncü için yaşamsal önem taşıyan bir görevdir.

Bugün göçmen düşmanı bağnazlık, ırkçı/sağcı politikaları nitelemekte ve Batı Avrupa’dan Güney Afrika’ya ve Doğu Asya’ya kadar işçi hareketi ve sol için çok önemli bir sınavdır. EKL olarak biz, sınır dışı etmelere karşı mücadele ediyoruz: Tüm göçmenlere tam vatandaşlık hakkı! Faşistlere karşı işçi/azınlık seferberliği için ileri! İşçi savunma örgütleri için ileri! Etnik gruplar arasındaki şiddete karşı çok-ırklı/çok-etnik kökenli işçi milisleri için ileri!

Faşist demagogları besleyen, kapitalist sistemin kronik hastalığı olan işsizlik, yoksullaşma ve güvencesizliktir. Göçmenlere ve ezilen diğer azınlıklara yönelik faşist terör ve hükümet saldırılarına karşı ancak kapitalist sistemi yıkmaya ve yerine uluslararası planlanmış ve kolektifleştirilmiş bir ekonomiyi getirme perspektifiyle etkin bir şekilde mücadele edilebilir. Büyük Depresyon’un etkisiyle Nazi Partisi’nin Almanya’da iktidarı ele geçirmesinin gerçek bir tehdit olarak ortaya çıktığı 1930’da Troçki’nin yazdığı gibi: “Yalnızca Almanya’yı değil, fakat tüm Avrupa’yı tam bir ekonomik ve kültürel gerileme ile tehdit eden Avrupa’nın binbir parçaya ayrılmasını engelleyecek yola işaret eden tek doğru slogan *Sovyet Avrupa Birleşik Devletleri* sloganıdır.” (“Komünist Enternasyonel’de Dönüş ve Almanya’da Durum”, 26 Eylül 1930)

Kadınların, gençliğin, azınlıkların ezilmişi ve ezilen tüm kesimler üzerindeki baskı, Marksist manivelayı kullanmada en elverişli noktayı bulmak için her ülkede ayrı ayrı incelenip ele alınmalıdır. Lenin’in *Ne Yapılmalı?* yapıtında yazdığı gibi (1902): “...Sosyal-Demokrat’ın ideali sendika sekreteri olmak değil fakat, nerede ortaya çıkarsa çıksın, halkın hangi tabaka veya sınıfını etkilerse etkilesin, zulüm ve baskının her belirtisine tepki verebilen; bu baskı ve zulüm belirtilerini genelleştirebilen ve polis vahşetiyle kapitalist sömürünün bütünsel görüntüsünü ortaya koyabilen; sosyalist inançlarını ve demokratik istemlerini *herkesin önünde* ortaya koymak ve proletaryanın özgürlük mücadelesinin dünya çapındaki tarihsel önemini herkese ve tek tek bireylere açıklamak için, ne kadar küçük olursa olsun her olaydan yararlanabilen, *halkın tribünü* (savunucusu) olmalıdır.”

EKL, sosyalist devrim yoluyla kadınların özgürlüğü için mücadele etmektedir. Kapitalist gelişmesi gecikmiş ülkelerdeki kadınların üzerindeki baskı ile aşağılanmaları kapitalizm-öncesi “gelenek” ve dinsel cehalet karanlığına kökenlenmektedir. Dolayısıyla bu ülkelerde kadınlar üzerindeki baskıya karşı mücadele devrimci mücadelenin motor gücüdür. Çok gelişmiş kapitalist ülkelerdeki kadınların durumu çok farklı olmasına rağmen, özgürlük ve toplumsal ilerlemenin kapitalizmde nereye kadar gidebileceğine işaret etmektedir; örneğin, ücretsiz yasal kürtaj ve “eşit işe eşit ücret” gibi kadınların temel demokratik haklarının en istikrarlı savunucuları devrimcilerdir. Sovyetler Birliği’nin çöküşüyle daha da kötüleşen gerici toplumsal ortam ve kitlelerin “refah devleti” güvencesini geri almak için yürütülen planlı kampanya, seks düşmanı, kadın düşmanı ve eşcinsel düşmanı bağnazlığın keskin bir şekilde artmasına yol açmıştır. Biz, tarafların rızasıyla gerçekleşen eşcinsel veya başka cinsel etkinlik, fahişelik ve uyuşturucu kullanma da dahil olmak üzere, kurbansız suçlar için yasaların tümüne karşıyız.

İnsanlık tarihindeki en eski toplumsal eşitsizlik olan kadınların ezilmişi ta özel mülkiyetin ilk ortaya çıktığı zamanlara kadar uzanmaktadır. Bu eşitsizlik ancak, sınıflı toplumun ortadan kalkmasıyla sona erecektir. Kadını ezen en önemli toplumsal kurum ailedir. Ailenin sonraki kuşakları yetiştirme görevi, kadına yüklenen ev-işi emeğinin yerini sosyalist toplumda kolektif kurumlara bırakmasıyla aşılmalıdır. Biz, kadınları sosyalist davaya kazanmak için kadınlar arasında özel olarak düzenlenmiş çalışmalar yürüten Bolşeviklerin yolunda ilerliyoruz. Bolşeviklerin bu çalışmaları, SL/ABD’nin *Kadın ve Devrim* dergisinin ilk sayılarında anlatılmıştır.

Ortaya çıktığı her yerde burjuva adaletsizliğine karşı mücadele ederken, bireyin yaşamakta olduğu baskı deneyimini aşan bilincin ortaya çıkabilmesi olasılığını reddeden sektörcülüğe karşıyız ve sosyalizm için mücadelede ezilen tüm toplumsal tabakaların öncülerini proletaryanın ardında birleştirmek için mücadele ediyoruz.

Gençliğe yolu açın! Yeni nesil gençleri Troçkizm’in program ve ilkelerine kazandırma mücadelesi, enternasyonel proleter devrimci partiyi kurmada son derece önemlidir. Buna, yalnızca genç işçileri üye edinme mücadelesi değil, fakat öğrenciler arasında çalışmalar yapma da dahildir. Küçük burjuva aydın kesimin özellikle değişken bir tabakası olan öğrenciler, gerek solun gerekse sağın “radikal” etkinliklerinde aktif bir rol oynayabilirler. Lenin gibi biz de, devrimci partinin, sınıfından kopmuş devrimci entelektüellerle proletaryanın en ileri katmanlarının kaynaşması yoluyla kurulabileceğini kabul ederek, öğrencileri işçi sınıfının tarafına kazanmaya çalışıyoruz. Gençlik, kapitalist hakimlerin savaş ve herhangi başka askeri serüvenlerinde harcanabilecek piyonlar olarak özel bir rol oynar. Burjuva ordusuna ve zorunlu askerliğe muhalefetimiz, pasifistlerin muhalefetine ve birçok ülkede işçi sınıfı gençlerine dayatılan askerlik yükümlülüğünden küçük burjuva muafiyet peşinde koşanların muhalefetine taban tabana zıttır. Biz, proleter askerleri

komünist devrim program ve hedeflerine kazanmak amacıyla sınıfımızla birlikte askere gideriz. Devrimci bir durumda, proletaryanın zaferi için, zorunlu askerlik yükümlülüğü altında olanlardan oluşan orduyu sınıfsal çizgiler doğrultusunda bölmenin kritik bir öneme sahip olduğunun bilincindeyiz.

Gençlik çalışmalarımız aracılığıyla örgütsel olarak bağımsız ve politik olarak devrimci partiye bağımlı gençlik geçiş örgütleri kurarak, devrimci partinin gelecekteki kadrolarını kazanmaya ve eğitmeye çalışıyoruz.

7. Revizyonizmin Burjuva Temeli

İşçiler arasında devrimci bilinç yaygın olmadığı sürece, işçi sınıfının bilinci hakim sınıfın ideolojisi tarafından belirlenir. Kapitalizm nesnel olarak, sermaye gücü, zor kullanım araçları üzerindeki tekeli ve varolan tüm toplumsal kurumlar üzerindeki kontrolü aracılığıyla iktidarını sürdürmektedir. Fakat, koşullar elverdiği sürece, burjuva ideolojinin egemenliği aracılığıyla ezilenler arasında yanılsamalar besleyerek ve kanlı özünü gizleyerek, kitlelerin “rızasıyla” yönetmeyi yeğlemektedir. Milliyetçilik, vatanseverlik, ırkçılık ve din, esas olarak, işçi sınıfının ayrıcalıklı üst katmanlarına temellenen ve sendika, sosyal demokrat ve Stalinist kökenli asalak bürokrasilerden oluşan küçük burjuva “işçi teğmenleri” aracılığıyla işçi örgütlerinin içine sızmaktadır. Yerlerini devrimci önderlikler almazsa, bu reformistler, işçi örgütlerinin burjuva demokrasisi koşulları altında işçilerin ekonomik gereksinimleri için mücadelede güçlerini yitirmelerine ve hatta bu örgütlerin faşizmin zaferiyle yok edilmelelerine izin vereceklerdir.

1916’da yazmış olduğu “Emperyalizm, Kapitalizmin En Yüksek Aşaması” çalışmasında Lenin, işçi bürokrasisindeki oportünizmin maddi temelini açıkladı:

“Kapitalistlerin birçok ülkeden birinde, birçok sanayi dalından birinde, v.s., büyük tekel karları elde etmeleri onların işçiler arasında belli kesimlere rüşvet vermelerini ekonomik açıdan olanaklı kılar, ve bir süre için işçilerin oldukça önemli bir azınlığını satın almalarını, ve bu işçileri tüm diğerlerine karşı belli sanayi dalının ve belli ülkenin burjuvazisinin tarafına kazandırmalarını sağlar. Dünyanın paylaşılması konusunda emperyalist ülkeler arasındaki düşmanlıkların yoğunlaşması bu dürtüyü güçlendirmektedir. Ve böylece emperyalizmle oportünizm arasındaki bu bağ yaratılmıştır... Bu bağlamda en tehlikeli olanlar (Menşevik Martov gibi) emperyalizme karşı mücadelenin oportünizme karşı mücadeleyle ayrılmaz bir biçimde bütünleşmediği sürece yapmacık ve yalan olduğunu anlamak istemeyenlerdir.”

Marksist hareket içindeki eğilimlerin yozlaşması ve teslimiyeti, emperyalist hakimiyetin korunmasında özellikle kritik bir önem taşımaktadır. Burjuva toplumunun baskısına boyun eğme, ismen Marksist akımları tekrar tekrar *revizyonizme*, yani Marksizm’in, devletin sınıf egemenliği aracı olduğuna dair önemli sonucunu yok sayma sürecine itmiştir. Bernsteinci revizyonizm, Menşevizm, Stalinizm ve Stalinizm’in Maoist versiyonu, açıkça reformist uygulamalara köprü oluşturan bu sürecin örnekleridir. Global olarak, Stalinistlerin ve

Sosyal Demokratların yanı sıra *milliyetçiler* ve *politik dindarlar* da işçi sınıfı mücadelesini rayından çıkarmak için yoğun bir şekilde çalışmaktadırlar.

Merkezcilik, işçi hareketi içerisinde, politik yelpazede Marksizm ile reformizm ve devrimci enternasyonalizm ile oportünist sosyal vatanseverlik arasında yer alıp sayısız görüntülerle ortaya çıkan, program açısından heterojen ve kuramsal açıdan muğlak bir akımdır. Troçki’nin 1934’te yazdığı “Merkezcilik ve Dördüncü Enternasyonel” başlıklı makalesinde belirttiği gibi:

“Devrimci Marksist için merkezciliğe karşı mücadele şimdi, hemen hemen tamamen, reformizme karşı mücadelenin yerini almıştır... Dolayısıyla, gizlenmiş veya maskeli oportünistlerle mücadele başlıca, *devrimci gerekliliklerden çıkarılan pratik sonuçlar* alanına taşınmalıdır.”

Burjuva sınıf hakimiyetinin korunmasını sağlayan frengili zincirin bir parçasını oluşturan merkezcü soylar, sınıf mücadelesinin keskinleştiği durumlarda bir yandan daha tehlikeli olurlarken aynı zamanda da devrimci etkilere daha açık olurlar. Devrimci Troçkist öncü, ya merkezcü muhaliflerimizin zararına büyüyecektir, ya da bunun tersi olacaktır. Marksizm ile merkezcilik arasındaki bu çatışmanın sonucu, devrimin başarılı olup olmamasında son derece önemli bir etkidir.

Radikal demokratik idealizme dayanan bir anti-Marksist ideoloji olan anarşizm bu yüzyılın başlarında Bolşeviklerin devrimci Marksizm’i tarafından can çekişir bir konuma itilmişti. Ancak, sosyal demokrasinin ve Stalinizm’in iç açıcı olmayan reformist performansı anarşizmin yeniden canlanmasına yol açmıştır. Buna benzer şekilde, sendikacılar arasında politika düşmanı sendikalist havanın yeniden esmeye başlaması da tüm eski “sosyalist” parlamenterlerin tutumuna karşı duyulan tiksintiye bağlanabilir; fakat bu “saf” ekonomik mücadeleyle geri çekilme, militan mücadelenin, reformist hainlere hiçbir zaman geçekten meydan okumaksızın sırf kendi kendini tüketmesine fırsat vermektedir.

8. Emperyalist Savaşa Karşı Mücadele

Lev Troçki, çürüyen kapitalizmin kaçınılmaz olarak yol açtığı savaflara karşı proleter enternasyonalist muhalefet programını 1934 tarihli “Savaş ve Dördüncü Enternasyonel” adlı belgesinde yazıya döktü. Troçki’nin belirttiği gibi: “*Emperyalist savaşın iç savaşa dönüştürülmesi* görevi, savaş zamanı, proleter partinin tüm çalışmalarının tabi tutulması gerektiği genel stratejik görevdir.” 1. ve 2. Dünya Savaşı gibi emperyalistler arası savaflarda ve görece olarak eşit derecede gelişmiş kapitalist devletler arasındaki diğer savaflarda temel ilkemiz *devrimci yenilgiciliktir*, yani kapitalist katliama karşı uzlaşmaz muhalefet ve *bireyin kendi ülkesindeki burjuvazinin yenilgisinin kötünün iyisi* olduğunun kabulü. Wilhelm Liebknecht’in dediği gibi, burjuva militarizmine “Ne tek bir adam, ne de tek bir kuruluş yok”.

Sömürge, yarı sömürge ve bağımlı uluslara karşı

emperyalist yağmalama savaşlarında her ülkedeki proletaryanın görevi, burjuva ve küçük burjuva milliyetçi güçlerden tam bir politik bağımsızlıkla emperyalistlere karşı ezilen uluslara yardım etmektir.

Proletarya, Çin, Vietnam, Kuzey Kore ve Küba'daki deforme işçi devletlerini emperyalizme karşı askeri açıdan koşulsuz olarak savunmalıdır. Tutumumuz, bu devletlerin kapitalizmi yıkan toplumsal devrimlerle kurulmuş olan kolektif mülkiyet ilişkilerinde—kamulaştırılmış mülkiyet, planlı ekonomi, dış ticaret ve bankacılıkta devlet tekeli, v.s.—ifade edilen proleter sınıf karakterinden kaynaklanmaktadır. Bu devletleri bürokratik deformasyonlarına rağmen sınıf düşmanına karşı savunmamız koşulsuzdur, yani ne Stalinist bürokrasilerin önceden devrilmiş olmasına, ne de çatışmanın koşullarına ve çatışmaya doğrudan yol açan nedenlere bağlıdır.

Emperyalist savaş dürtüsü kapitalist düzenin doğasıdır. Bugünün “globleleşme” ideologları, bu Sovyet sonrası dönemde rakip ulus devletlerin birbirlerine karşı çıkarılarının aşıldığına dair sahte bir görüntü kuruyorlar. Bu, Karl Kautsky'nin “ultra-emperyalizm” kuramının yeniden paketlenerek piyasaya sürülmesinden başka bir şey değildir. Lenin'in *Emperyalizm, Kapitalizmin En Yüksek Aşaması*'nda yazdığı gibi:

“Bu gerçekliği—yani ekonomik ve politik koşulların muazzam çeşitliliği, farklı ülkelerin gelişme oranlarındaki aşırı eşitsizlik, v.s., ve emperyalist devletler arasındaki şiddet dolu mücadele—Kautsky'nin barışçıl' ultra-emperyalizmine dair saçma küçük masalıyla karşılaştırın.... Tüm dünyayı Almanya'nın, örneğin, uluslararası tren karteline veya uluslararası ticari deniz taşımacılığı tröstüne katılımıyla barışçıl bir şekilde paylaşmış olan Amerikan ve başka mali sermaye, şu anda, *barışçıl dışında* her tür yöntemlerle değiştirilmekte olan yeni güçler dengesi temelinde dünyayı *yeniden paylaşmakta* meşgul değil midir?”

9. Ulusal Sorun ve Tüm Ulusların Kendi Kaderlerini Tayin Hakkı

Troçki'nin “Savaş ve Dördüncü Enternasyonel” (10 Haziran 1934) yapıtında yazdığı gibi:

“Ulusu kendi gelişmesi için kullanmış olan kapitalizm hiçbir yerde, dünyanın hiçbir köşesinde, ulusal sorunu tamamen çözmüş değildir.”

Kendi kaderini tayin hakkı tüm uluslar için geçerlidir. Proleter önderliğin ezilen ulusların *kendi kaderlerinin tayini* için verdiği mücadele, kitleleri küçük burjuva milliyetçi önderlerin kısılcısından kurtarmak için güçlü bir araçtır. EKL, Lenin'in “Ulusların Kendi Kaderlerini Tayin Hakkı” (Şubat-Mayıs 1914) başlıklı polemğinde vurguladığı ilkeleri desteklemektedir. Lenin'in bu polemikte belirttiği gibi: “İşçi sınıfının ve onun kapitalizme karşı verdiği mücadelenin çıkarları, tüm ulusların işçileri arasında tam bir dayanışmayı ve en yakın birliği talep etmektedir; her ulustan burjuvazinin milliyetçi politikalarına karşı direnişi talep etmektedir.”

Biz Lenin'in şu görüşünü destekliyoruz: “Sömürüye karşı başarılı mücadele, proletaryanın milliyetçilikten tamamen arınmasını ve farklı uluslar arasında süregelen birbirlerine karşı üstünlük sağlama

mücadelesinde, sözün gelişi, tamamen tarafsız olmasını gerektirmektedir. Herhangi bir ulusun proletaryasının “kendi” ulusal burjuvazisinin ayrıcalıklarına en küçük desteği bile vermesi, kaçınılmaz olarak, diğer bir ulusun proletaryasında güvensizliğe yol açacak, işçilerin enternasyonel sınıf dayanışmasını zayıflatacak ve işçileri bölecektir. Bu da burjuvaziye son derece memnun edecektir. Kendi kaderini tayin veya ayrılma hakkının reddi uygulamada kaçınılmaz olarak, hakim ulusun ayrıcalıklarına destek anlamına gelmektedir.”

Ancak, demokratik bir talep olan bir ulusun kendi kaderini tayin talebi sınıf sorunlarıyla veya sınıf mücadelesinin genel gereksinimleriyle çatışığında bunun uygulanmasına karşı çıkarız. Lenin'in “Kendi Kaderini Tayin Tartışması Özetlenmiş Olarak” (Temmuz 1916) başlıklı makalesinde belirttiği gibi: “Kendi kaderini tayin hakkı da dahil olmak üzere demokrasinin birçok talebi mutlak değil fakat, *dünya* genel-demokratik (şimdi genel-sosyalist) hareketinin yalnızca *küçük birer parçasıdır*. Ayrı ayrı somut durumlarda, parça bütünlü çelişebilir; bu tür durumlarda, bu talepler reddedilmelidir.” Lenin, Polonya'nın kendi kaderini tayin hakkını güçlü bir şekilde destekledi ve bu görüşünü Rosa Lüksemburg gibi diğer devrimci sosyalistlerle argümanlarında ortaya koydu. Fakat 1. Dünya Savaşı bağlamında Lenin şunu savundu: “Polonyalı Sosyal Demokratlar şu anda, Polonya'ya bağımsızlık sloganını ileri süremezler, çünkü proleter enternasyonalistler olarak Polonyalılar, “Fracy” (sosyal şovenler) gibi, emperyalist monarşilerden *birinin* hizmetinde aciz kulluk konumuna düşmeksizin bu konuda *hiçbir şey* yapamazlar.”

Aynı topraklar üzerinde hak iddia eden iki veya ikiden fazla halkın iç içe yaşadığı durumlara yaklaşımımızda Bolşeviklerin uygulama ve deneyimleri, özellikle de Komünist Enternasyonel'in İkinci Kongresi'nde Ukrayna konusu üzerindeki tartışması, EKL'ye rehberlik etmektedir. EKL, bu konudaki tutumunu Yakın Doğu, Kıbrıs, Kuzey İrlanda ve eski Yugoslavya'yı kapsayacak şekilde genişletmiştir. Devlet gücüne muhakkak tek bir ulusun hakim olduğu kapitalizm koşullarında, bu tür durumlarda, demokratik bir hak olan bir halkın kendi kaderinin tayini, diğer halkların ulusal haklarını çiğnemeneden gerçekleşemez. Dolayısıyla bu anlaşmazlıklar kapitalist çerçeve içinde adil bir çözüme bağlanamaz. Bölgedeki tüm burjuvazilerin silinip süpürülmesi demokratik bir çözümün önkoşuludur.

10. Sömürge Devrimi, Sürekli Devrim ve “Gerilla Yolu”

2. Dünya Savaşı'ndan beri deneyimler Troçki'nin sürekli devrim kuramını tamamen doğrulamıştır. Bu kurama göre emperyalizm çağında burjuva-demokratik devrim ancak köylülerce desteklenen proletarya diktatörlüğü tarafından tamamlanabilir. Sömürge ve yarı sömürge ülkeler ancak devrimci proletarya önderliği altında gerçek ulusal kurtuluşa ulaşabilirler. Sosyalizm yolunu açma, devrimin gelişmiş kapitalist ülkelere yayılmasını gerektirir.

Ekim Devrimi, Menşeviklerin aşamalı devrim

görüşlerini çürütmüştür; Menşevikler burjuvaziye iktidara getirmek için liberal Kadet partiyle politik blok oluşturmayı öneriyorlardı. “Proletaryayla burjuvazi arasında birlik oluşturulmasına dair Menşevik görüş, gerçekte işçilerin olduğu gibi köylülerin de liberallere boyun eğmesi anlamına geliyordu.... 1905’te Menşevikler, “burjuva” devrimi kuramlarından gerekli tüm sonuçları çıkaracak cesareten açıkça yoksundular. 1917’de, görüşlerini acı sona dek savunurken, boyunlarını kırdılar.” (Troçki, ilk kez 1942’de basılan “Rus Devrimi’nin Üç Kavramı”).

Lenin’in Bolşevikleri, Rus burjuvazisinin demokratik bir devrime önderlik edecek yeterlilikte olmadıklarında ısrar etmeleri bakımından Troçki’nin görüşüne daha yakındılar. Bolşevikler işçi sınıfıyla köylülük arasında, “işçi köylü demokratik diktatörlüğü” ile sonuçlanacak bir ittifak taraftarıydılar. Bu slogan, iki farklı sınıfın çıkarlarını aynı anda savunacak bir devleti öngördüğü için hatalıydı. 1917’de, Şubat Devrimi’ni takiben, Lenin’in proletarya diktatörlüğü için mücadeleyi öngören “Nisan Tezleri” çizgisinin üstünlük kazanması, Bolşevik Parti içinde sert bir mücadeleyi gerektirdi. Fakat Bolşevik Parti’nin Troçki’nin sürekli devrim kuramının Ekim Devrimi’nce doğrulandığını açık bir şekilde kabul etmemiş olması ve “demokratik işçi köylü diktatörlüğü” sloganını açık bir şekilde reddetmemesi, daha sonra, (örneğin, Stalin gibi) kendilerini Bolşevik “eski muhafızlar” gibi gösteren güçlerin, Troçki’ye, sürekli devrim kuramına ve Bolşevik Devrim’in devrimci enternasyonel temel ve çağrışımlarına saldırmalarında aracı oldu.

Troçki *Sürekli Devrim* kitabının Almanca baskısında 29 Mart 1930 tarihli önsözünde şunları belirtiyordu:

“Stalin, enternasyonalizme ekonomik bir gerekçe sağlamak kılıfı altında, ulusal sosyalizme gerekçeler sunmaktadır. Dünya ekonomisinin, bir ve aynı türden ulusal parçaların basit bir toplamı olduğu doğru değildir. Özgül niteliklerin, yüzdeki sivilceler gibi, “genel niteliklerin yalnızca birer tamamlayıcısı olduğu” da doğru değildir. Gerçekte, ulusal özellikler, dünya sürecinin temel çizgilerinin özgün bir bileşimini temsil eder.”

Sürekli Devrim kitabında (30 Ekim 1929) Troçki şöyle açıklıyordu:

“Emperyalist çağ koşullarında ulusal demokratik devrim, ancak ülkedeki toplumsal ve politik ilişkiler proletaryayı halk kitlelerinin önderi olarak iktidara getirecek kadar olgunlaşmışsa muzaffer bir sonuca ulaştırılabilir. Peki, ya durum böyle değilse? O zaman, ulusal kurtuluş mücadelesi ancak çok kısmi sonuçlar verecek ve bunlar da bütünüyle proletaryaya karşı yöneltilmiş sonuçlar olacaktır....

“Köylülüğü birleştirmek ve iktidarı ele geçirmek için yeterince hazır bir proletaryası olmayan geri bir sömürge ya da yarı-sömürge ülkenin demokratik devrimi tamamlaması mümkün değildir.”

Sömürge dünyasındaki anti-kapitalist devrimlerin kısmi karakteri, bizi, sosyalist devrimi gerçekleştirebilecek tek toplumsal gücün proletarya olduğuna dair Marksist-Leninist görüşü yeniden teyit etmeye itmektedir. EKL, Menşevizm ve Stalinist reformizme köklenen, işçi sınıfının öncü rolünü yadsıyan ve sosyalizme giden yolun yerine köylülüğü temel alan gerilla savaşımını koyan Maoist doktrine temelden karşıdır.

Stalinizm’i tahlil ederken EKL’nin Marksizm’in genişletilmesine yapmış olduğu bir başka katkı da Yugoslavya ve Çin Devrimlerinin gidişatına ışık tutan Küba Devrimi konusundaki anlayışımızdır (Bkz. *Marksist Bülten* No. 8, “Küba ve Marksist Kuram”). Küba’da istisnai koşullar altında—işçi sınıfının kendi adına toplumsal iktidarı ele geçirmeye aday olmayışı, ulusal burjuvazinin yurtdışına kaçışı ve düşman emperyalist kuşatma ve Sovyetler Birliği’nin uzattığı can simidi—küçük burjuva bir hareket, eski Batista diktatörlüğünü devirdi ve sonunda da kapitalist mülkiyet ilişkilerini ortadan kaldırdı. Fakat Kastroizm (veya köylülüğe temellenen başka gerilla hareketleri) işçi sınıfını politik iktidara getiremez.

Düşünülebilir en *elverişli* tarihsel koşullar altında küçük-burjuva köylülük, ancak Sovyetler Birliği’nde Stalin’in politik karşıdevrimi sonucunda ortaya çıkan devlete benzer bürokratik olarak deforme bir işçi devletini yaratabildi, yani toplumsal devrimin Latin Amerika ve Kuzey Amerika’ya yayılma olanaklarını kapatan ve Küba’nın sosyalizm yönünde gelişmesini engelleyen işçi sınıfı düşmanı bir rejim. İşçi sınıfını politik iktidara getirmek ve sosyalist gelişme yolunu açmak, Troçkist bir partinin önderliğinde tamamlayıcı bir *politik* devrimi gerektirmektedir. Sovyet dejenerasyon işçi devletinin yıkılması ve bunun sonucu olarak emperyalist kuşatmaya karşı hazırda bir can simidinin bulunmamasıyla, küçük burjuva güçlerin yerel kapitalist yönetimleri devrebildikleri bu dar tarihsel fırsat, Troçkist sürekli devrim perspektifinin önemini vurgulayarak kapanmıştır.

11. Halk Cephesi: Bir Taktik Değil, Suçların En Büyüğü

1936’da İspanya’dan 1973’te Şili’ye kadar, proleter devrim için birçok olgun fırsat, sömürülenleri sömürönlere bağlayan ve faşist ile bonapartist diktatörlüklere yol açan halk cephesi mekanizması aracılığıyla yitirilmiştir. Lev Troçki şöyle belirtti: “Halk Cephesi, işçileri ve köylüleri parlamenter yanlısımlarla uyutarak, onların mücadele iradelerini felç ederek faşizmin zaferi için elverişli koşullar yaratmaktadır. Burjuvaziyle koalisyon politikasının acısını, onyıllarca süren faşist terörle olmasa bile yıllarca süren yeni eziyetler ve fedakarlıklarla proletarya çekecektir.” (“Yeni Devrimci Yükseliş ve Dördüncü Enternasyonel’in Görevleri”, Temmuz 1936)

Lenin ve Troçki gibi, EKL de, ister hükümette ister muhalefette olsun, kapitalist partilerle herhangi bir koalisyon (“halk cephesi”) kurmayı ilke olarak reddetmektedir, ve biz halk cephesindeki işçi partilerine oy vermeye karşıyız. (Lenin’in “burjuva işçi partileri” olarak tanımladığı reformist işçi partileri tarafından kurulan parlamenter hükümetler (örneğin, Britanya’daki İşçi Partisi’nin çeşitli hükümetleri), kapitalist düzeni idare eden kapitalist hükümetlerdir. Kitlesele bir reformist işçi partisinin, kendisini burjuvazinin partilerinden bağımsız olarak ve bunlara karşı işçi sınıfının çıkarlarını temsil ediyor gibi gösterdiği durumlarda, devrimcilerin (“ipin asılan adama ver-

diği destek gibi”) kritik destek verme taktiğini uygulamaları yerinde olabilir. Seçimlerde böylesi kritik bir destek devrimcilere proleter taban ile kapitalist yanlısı önderlik arasındaki çelişkiyi yoğunlaştırmada bir araç olarak hizmet etmektedir. Fakat (Batı’daki liberaler ve ekofadist “Yeşiller”, veya burjuva milliyetçiler gibi) proleter olmayan küçük politik oluşumların bile cepheye dahil edilmesi, bu çelişkiyi bastırarak burjuva programın garantörü olarak işlev görmektedir.

Çin Komünist Partisi’nin 1920’lerde Chiang Kai-shek’in Guomintang’ına likidasyonundan Güney Afrika “solu”nun yıllarca, emperyalistlerin sponsorluğunu ettiği neo apartheid kapitalizminin sözcüsü haline gelen Afrika Ulusal Kongresi’nin (ANC) ayağına kapanmasına kadar, sömürge ve eski sömürge ülkelerde sınıf uzlaşmacılığın en sık aldığı özel şekil “emperyalizme karşı birleşik cephe”dir. Bugün Latin Amerika’da “Yanki düşmanı” milliyetçilik, militan işçilerin ve ayaklanan köylülerin umutlarını burjuva “radikallere” bağlamalarını sağlayan ana araçtır. Troçki’nin sürekli devrim programı, ezilen ülkelerin geri, emperyalistlere bağımlı burjuvazilerinin kurtuluş aracı olabileceğine dair fantezilere bel bağlamaya alternatiftir.

12. Devrimci Parti: Programı, Örgütlenmesi ve Disiplini

“Partisiz, partiden ayrı, partiyi es geçerek, veya partinin yerine başka bir oluşum koyarak proleter devrim zafere ulaşamaz.” (Lev Troçki, *Ekim Devrimi’nin Öğrettikleri* [1924]). Biz, işçi sınıfının sosyalist devrimi gerçekleştirip onu pekiştirmesini sağlayacak ana mücadeleci ve yönlendirici güç olmaya çabalarlarken, proletaryaya politik bilinci getirmenin aracı olan devrimci partiyi kurmaya çalışıyoruz. Amacımız, öncü kadrolarının sınıf mücadelesi içinde eğitilmesi ve sınanması gerektiği devrimci genel kurmaydır. Parti, programı ve devrimci kararlılığı temelinde sınıfın önderliğini kazanmak için mücadele etmektedir; içinde bulunulan durumu değerlendirebilmek için geçmişi bir bütün olarak anlamaya çalışmaktadır. Bizi sınavacak görev, karşılaşıldığında devrimci anı, yani proletarya güçlerinin kendilerinden en emin ve hazırlıklı olduğu ve eski düzenin güçlerinin en yalın ve dağınık olduğu anı tanımak ve buna cesur bir şekilde yanıt vermektir. Böyle bir devrimci partide, kitlelerin özgürlüklerini elde etme istemleri berraklaşmıştır; bu parti, kitlelerin devrimci azmini temsil etmektedir ve zaferlerinin aracı olacaktır.

Troçki’nin “Geçiş Programı”nda yazdığı gibi:

“Devrim öncesi bir ajitasyon, propaganda ve örgütlenme dönemi olan önümüzdeki dönemde stratejik görev, devrim için nesnel koşulların olgunluğu ile proletarya ve onun öncü kesiminin olgunlaşmamışlığı arasındaki çelişkinin üstesinden gelmektir (eski kuşağın kafa karışıklığı ve hayal kırıklığı ile genç kuşağın deneyimsizliği). Kitlelere, günlük mücadele sürecinde, içinde bulunulan anın talepleriyle devrimin sosyalist programı arasındaki köprüyü bulmalarına yardımcı olmak gerekmektedir. Bu köprü, bugünün koşullarından ve geniş işçi sınıfı kesimlerinin bugünkü bilincinden yükselen bir *geçiş talepleri* sis-

temini içermelidir. Bu talepler değişmez bir şekilde tek bir sonuca yönlendirmelidir: proletaryanın iktidarı ele geçirmesi.”

Öncü parti, ileri işçilerin bilinçlenmesi için verdiği mücadelede bilinçli bir şekilde gösterdiği dikkatin aynısını parti önderliği konusuna da adanmıştır. “Komünist Liga İçerisindeki Sağcı Öğelerinin Sendika Sorunu Üzerindeki Yanlışlıkları” (4 Ocak 1931) başlıklı çalışmasında Troçki şöyle yazdı:

“Oportünist yanlışlıkların ve sapmaların toplumsal kaynak ve politik nedenleri ne olursa olsun, bunlar ideolojik olarak her zaman devrimci partinin, onun diğer proleter örgütlerle ve bir bütün olarak sınıfla ilişkisinin yanlış anlaşılmasına indirgenebilir.”

Birleşik cephe, özellikle çalkantılı dönemlerde, hem geniş bir kitleyi mücadelede ortak bir talep etrafında seferber etmek, hem de öncü partinin sınıf içerisindeki otoritesini güçlendirmek için uygulanan başlıca taktiktir. “Ayrı yürü, birlikte vur” formülü, ortak politik deneyim bağlamında karşıt fikirlerin çatışmasına izin verirken, işçilerin çıkarlarını savunmada birlikte eylem yapma anlamına gelmektedir.

Komünist birleşik cephe taktiği, öncünün farklı ve normalde ona düşman örgütlere ortak eylem çağrısı yapmaya izin vermektedir. Bu taktik, “Üçüncü Dönem” Stalinistlerinin “safılar”dan kendi önderlerine karşı onlarla birlik olmalarını talep eden, örgütsel hatları güçlendiren ve birleşik eylemi olanaksız kılan “aşağıdan birleşik cephe” taktiklerine taban tabana zıttır. Birleşik cephe, katılanların kendi sloganlarını atabildikleri ve propagandalarını yapabildikleri tam bir “eleştiri özgürlüğü”nü gerektirmektedir.

Devrimci hedeften geri çekilmenin bir belirtisi de propaganda blokları uygulamasıdır: yani “birlik” adına proleter programın oportünistlere tabi kılınması. Birleşik cepheyi, asgari ortak program üzerine kurulu ve sürekli olması umulan bir “koalisyon”a dönüştüren “stratejik birleşik cephe” fikri de benzer bir amaca hizmet etmektedir. Tüm bu tür şemalara karşı, politik belirginlik için mücadele etmeden ve reformist ve özellikle de merkezci güçleri amansızca teşhir etmeden devrimci parti kurulamaz.

EKL, Komintern’in ilk yıllarındaki Uluslararası Kızıl Yardım’ın Amerika kolu olan Enternasyonel İşçi Savunma (EİS) örgütünün ilkelerini ve geçmişini örnek almaktadır. Biz, EİS’nin bize bıraktığı mirası, yani işçi sınıfı ve ezilenler için mücadele eden militan savaşçıları politik görüşlerine bakmaksızın savunan, sekter olmayan, partizan sınıf mücadelesi temelinde yapılan savunma çalışmalarını ileriye taşımaya çalışıyoruz. Yasal burjuva düzeninde bulabildiğimiz tüm demokratik haklardan yararlanırken, burjuva mahkemelerin “adaletine” zerre kadar inanmaksızın ve tüm inancımızı kitlelerin gücüne bağlayarak işçi-merkezli kitlesel protestolar düzenlemeye çalışıyoruz. İşçi dayanışması geleneğini canlandırmanın önündeki en büyük engel, Stalinist ve sosyal demokrat örgütlerin rezil uygulamalarıdır: yani işçi hareketi içinde şiddete başvurma, muhaliflere iftira etme, ve dalavereci “ön grup” manevracılığı.

EKL içerisindeki örgütsel ilke, iç demokrasi ile işlevsel disiplin arasında bir denge oluşturan *demok-*

ratik merkezîyetçiliktir. Bir mücadele örgütü olarak devrimci öncü, sınıf mücadelesinde her an birlik içinde ve kararlılıkla eyleme geçebilecek durumda olmalıdır. Tüm üyeler, çoğunluk kararlarını yerine getirmeye seferber edilmeli; yetke, örgütün programını taktiksel olarak yorumlayacak seçilmiş önderlikte merkezleştirilmelidir. Örgüt içi demokrasi, parti çizgisinin, bir bütün olarak sınıfa en yakın olan parti saflarının duydukları gereksinimlerle uyum içerisinde, ortaklaşa bir şekilde saptanmasına olanak sağlamaktadır. Muhafız (faksiyonel) gruplaşmalar oluşturma hakkı, canlı hareket için yaşamsaldır; bu hakkın varlığı bile görüş farklılıklarının daha az zarar verici çözüm araçlarına kanallene edilmesine yardımcı olmaktadır.

Enternasyonal Komünist Liga'nın (Dördüncü Enternasyonalist) **disiplini**, sosyalist devrimin zaferi ve insanlığın kurtuluşu olan program ve amacından kaynaklanmaktadır.

13. Tarihi Değiştirmek İçin Müdahale Edeceğiz!

“Marksizm bir dogma değil, eylem kılavuzudur.”

Enternasyonal Komünist Liga (Dördüncü Enternasyonalist), sosyalist bir gelecek için mücadelede ön saflardadır. EKL, şu anda, dünyadaki durum ile dünya proletaryasının önündeki görevler konusunda doğru genel anlayışa sahip tek enternasyonal örgüttür. Sayısal küçüklüğümüzle programımızın gücü arasındaki oransızlık çok büyüktür. Şu anda, EKL'nin seksiyonları **mücadeleci propaganda gruplarıdır** veya olmaya çalışmaktadırlar. Şimdiki görevimiz, görüşlerimizi, merkezci muhaliflerimizin görüşleriyle olan karşıtlığını keskin bir şekilde ortaya koyup açıklayarak işçilerin ve gençliğin en ileri tabakalarını, bir bütün olarak programımıza kazanıp partimize üye olmalarını sağlamak, bunları eğitmek ve kadro oluşturmaktır. Sayısal küçüklüğümüzle görevimiz arasındaki oransızlığı çözümenin yolu, Leninist enternasyonalizm programı temelinde devrimci yeniden gruplaşmalardır.

Lenin'in Bolşevikleri gibi bizim de amacımız, her şeyden önce sanayide komünist fraksiyonların geliştirilmesi ve bunların mücadelesi yoluyla, entelektüel ve proleter öğeleri birbiriyle kaynaştırmaktır. Propaganda amaçlı yazın aracılığıyla ilk kadrolar eğitilebilir fakat, okul sınıflarında veya grupçuklar halinde değil de sınıflı toplumda, fabrikalarda, kitle örgütlerinde yaşayan ve kendileriyle deneyimleri dilinde nasıl konuşmamız gerektiğini bilmek zorunda olduğumuz proleter öncü seferber edilemez. Kitlelerin günlük mücadeleleriyle bağ kuramazlarsa, en iyi hazırlanmış propagandacı kadrolar bile kaçınılmaz olarak çözülecektir.

Sendikalar içerisindeki komünist çalışmalar, sendikaların üst düzeylerindekiyle yapılacak ilkesiz blok ve manevralara değil, tabanı kazanmaya yönelik olmalıdır. Sendikaların kapitalist devletten tam ve koşulsuz bağımsızlığı için mücadele son derece önemlidir. Sendikalarda veya işçi hareketi içerisindeki politik muhaliflere karşı burjuva mahkemeleştirilmesine başvurulması, işçi hareketinin gücüne saldırı

ve proletaryanın bağımsızlığı ilkesinin çiğnenmesidir. Sınıf düşmanını sendikaların iç işlerine müdahale etmeye davet etmek, devleti sınıflar arasında “tarafsız” gibi göstererek burjuva demokrasisi hakkında yanılsamalara yol açmaktadır. Polis, “üniformalı işçi” değil fakat, kapitalist devletin kiralanmış silahıdır; işçi örgütlerinde polise yer yoktur. EKL, “polislerin sendikalardan atılması” için mücadele etmektedir. Troçki'nin 1940 tarihli “Emperyalist Çürüme Çağında Sendikalar” başlıklı bitirilmemiş makalesinde işaret ettiği eğilim, yani reformist sendikaların devletle git-tikçe daha da iç içe geçmesi eğilimi, proletaryanın devletten bağımsızlığı ilkesi için verdiğimiz mücadeleyi daha da önemli kılmaktadır.

Komünistler, kapitalist sömürücülere karşı işçi sınıfının olası en büyük birliğini kurmaya çalışmaktadır; dolayısıyla biz, proletarya içerisinde meslek temelindeki ayrımlara karşıyız ve **endüstriyel sendikacılık** (sendikaların sanayi dalı temelinde kurulması) yanlısıyız ve işçi sınıfının değişik politik eğilimler veya etnik gruplaşmalara dayalı olarak rakip sendikalar halinde bölünmesine karşıyız. Buna karşıt olarak, komünist öncünün görevi, Leninist bir partinin kadrolarını bir araya getirmek amacıyla rakip politik eğilimler arasındaki farklılıkları açıklığa kavuşturmak ve keskinleştirmektir. Lenin zamanında, bu değişik politik görevler değişik örgütsel şekillere yansımıştı: özgül Bolşevik politik programı temsil eden parti örgütlerinden oluşan Komintern ve işçi sınıfının sendikalarda birliği için mücadeleyi temsil eden Profintern.

Sınıf mücadelesine yaptığı tam kapsamlı müdahalelerde denenmiş, yeryüzünde insanların yaşadığı her kıtada kurulmuş özgül komünist partilerden oluşan komünist Dördüncü Enternasyonal'i yeniden yaratmanın gücü ve çoğu kez tehlikeli olacağına inanıyoruz. Tüm insanlık için ileriye giden yol, şu anda sayısal olarak küçük olmasına rağmen Lenin ve Troçki'nin devrimci programına sadık güçlerin, başarılı proleter devrimlere önderlik edecek deneyim, irade gücü ve kitleler içinde otoriteye sahip partiler oluşturmalarıdır. Ne var ki, biz, bu programı dünya işçilerine ve ezilenlere taşımaya çalışırken, ussal olmayan emperyalist egemen sınıfının elinde nükleer holokost teknolojisinin bulunması olanakları azaltmaktadır: önümüzde fazla zamanımız yoktur.

Lenin ve Troçki gibi yoldaşların ilke ve uygulamaları bize yön göstermektedir:

“Gerçeği korkusuzca göğüslemek; en az direnç gerektiren yollar arayışında olmamak; her şeyi doğru adlandırmak; ne denli acı olursa olsun kitlelere gerçeği söylemek; engellerden yılmamak; en büyüğünden en küçüğüne her şeyde dürüst olmak; programını sınıf mücadelesinin mantığına dayandırmak; eylem anı geldiğinde atılman olmak—Dördüncü Enternasyonal'in kuralları bunlardır” (“Can Çekişen Kapitalizm ve Dördüncü Enternasyonal'in Görevleri”, 1938).

Tarihsel bir görev olan dünya sosyalizminin zaferi için işçi sınıfına önderlik etme görevinde ilerlerken Enternasyonal Komünist Liga'nın (Dördüncü Enternasyonalist) kuralları bunlardır!

—Şubat 1998

Enternasyonel Komünist Liga (Dördüncü Enternasyonalist)

Uluslararası Merkez: Box 7429 GPO, New York, NY 10116, ABD
Web sitesi: www.icl-fi.org

Spartacist League of Australia

Spartacist ANZ Publishing Co.
GPO Box 3473, Sydney, NSW 2001, Avustralya

Australasian
SPARTACIST

Marxist newspaper of the Spartacist League of Australia
A\$5/4 issues (1 year) in Australia
A\$7/4 issues—Airmail

Spartacist League/Britain

Spartacist Publications
PO Box 42886, London N19 5WY, İngiltere

WORKERS HAMMER

Marxist newspaper of the Spartacist League/Britain
£3/1 year
International rate: £7—Airmail
Europe outside Britain and Ireland: £5

Trotskyist League of Canada/ Ligue trotskyste du Canada

Spartacist Canada Publishing Association
Box 6867, Station A
Toronto, Ontario M5W 1X6, Kanada

SPARTACIST CANADA

*English-language newspaper of the Trotskyist League/
Ligue trotskyste*
Cdn\$3/4 issues
International rate: Cdn\$8—Airmail

Spartakist-Arbeiterpartei Deutschlands

SpAD, c/o Verlag Avantgarde
Postfach 2 35 55, 10127 Berlin, Almanya

SPARTAKIST

*Herausgegeben von der Spartakist-Arbeiterpartei
Deutschlands*

Jahresabo: € 4,-
Auslandsabo: € 7,50
Übersee Luftpost: € 10,-

Ligue trotskyste de France

Le Bolchévik, BP 135-10, 75463 Paris Cedex 10, Fransa

LE BOLCHEVIK

Publication de la Ligue trotskyste de France
4 numéros : 3 € Europe : 4,50 €
Hors Europe : 6 € Canada : 5 \$Cdn
Chèques à l'ordre de : Société d'édition 3L

Trotskyist Group of Greece

Box 8274, Atina 10210, Yunanistan

Spartacist Group Ireland

PO Box 2944, Dublin 6, İrlanda Cumhuriyeti

Lega trotskista d'Italia

Walter Fidacaro, Ufficio Milano Cordusio
Casella Postale 1591, 20123 Milano (MI), İtalya

SPARTACO

Organo della Lega trotskista d'Italia
Abbonamento a 4 + supplemento: 5 €
Europa: 6 € Paesi extraeuropei: 8 €

Spartacist Group Japan

PO Box 49, Akabane Yubinkyoku, Kita-ku
Tokyo 115-0091, Japonya

スパルタシスト

Publication of the Spartacist Group Japan
Subscription (2 years): ¥300
International: ¥600

Grupo Espartaquista de México

Francisco Montalvo, Apdo. Postal 006, Admón. Postal 13
CP 03501, México, D.F., Meksika

ESPARTACO

Publicación del Grupo Espartaquista de México
México: Méx. \$25/4 números (por correo)
Extranjero: US \$4/4 números (vía aérea)
US \$2/4 números (vía terrestre/marítima)

Spartakusowska Grupa Polski

Jan Jędrzejewski, Skr. 148, 02-588 Warszawa 48, Polonya

Platforma
SPARTAKUSOWCÓW

Pismo Spartakusowskiej Grupy Polski
Cztery kolejne numery: 6,- zł

Spartacist/South Africa

Spartacist, P.O. Box 61574
Marshalltown, Johannesburg 2107, Güney Afrika

SPARTACIST SOUTH AFRICA

Marxist publication of Spartacist South Africa
South Africa: R10/4 issues
International rate: US\$4/4 issues—Airmail

Spartacist League/U.S.

Box 1377 GPO, New York, NY 10116, ABD

WORKERS VANGUARD

Biweekly organ of the Spartacist League/U.S.
US\$10 / 22 issues (1 year)
International: US\$25/22 issues—Airmail
US\$10/22 issues—Seamail